INSTRUCTIE W, September 1953

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
DEN HAAG (Scheveningen) - VAN STOLKWEG 29 - TELEFOON 55.23.50

DE ADMINISTRATIE VAN DE WEIDEBEDRIJVEN

Instructie voor het Inboeken en Uitwerken

Boekjaar 1953/'54

2284713

657:633.2
120
109

DE ADMINISTRATIE VAN DE WEIDEBEDRIJVEN.

LANDBOUW-ECONOMISCH BIBLIOTHEEK INSTITUUT

INHOUD.

Hoofdstuk I.	**Inleiding**		
§ 1.	Algemeen.	Punt	1 - 3
§ 2.	De vier phasen in de administratie.	"	4
§ 3.	In gebruik zijnde formulieren en registers.	"	5
Hoofdstuk II.	**Het kasbloc.**		
§ 4.	Algemeen.	"	6
§ 5.	De staten van het kasbloc.	"	7 - 21
Hoofdstuk III.	**Het kasboek.**		
§ 6.	Algemeen.	"	22 - 24
§ 7.	De inboeking van de kasgegevens van de staten 1.03 W.	"	25 - 26
§ 8.	Kasstaat voor ontvangsten (Staat A).	"	27 - 38
§ 9.	Kasstaat voor uitgaven (Staat B).	"	38a- 55
Hoofdstuk IV.	**Het Resultatenboek.**		
§ 10.	Algemeen.	"	56 - 59
§ 11.	De staten van het Resultatenboek.	"	60 - 72
Hoofdstuk V.	**Het werktuigenregister.**		
§ 12.	Algemeen.	"	73 - 74
Hoofdstuk VI.	**Het uitwerken van de boekhouding.**		
§ 13.	Algemeen.	"	75 - 78
§ 14.	Het tellen en recapituleren van de verschillende staten.	"	79
§ 15.	Het afsluiten van Staat A, ontvangsten-staat.	"	80 - 84
§ 16.	Het afsluiten van Staat B, uitgaven-staat.	"	85 - 89
§ 17.	Het "afsluiten" van Staat C. Diversen.	"	90
§ 18.	Het afsluiten van Staat E. Verbruik van producten uit eigen bedrijf.	"	91
§ 19.	Het invullen en afsluiten van Staat D. Specificatie van de melkproductie.	"	92 - 94
§ 20.	Het afsluiten van Staat F. Betaald loon personeel.	"	95 - 96
§ 21	Het afsluiten van Staat G. Gewerkte uren boer en gezinsleden.	"	97 - 101
§ 22.	Het afsluiten van Staat H 1 en 2. Inventarisaties rundveestapel.	"	102 - 103
§ 23.	Het invullen en afsluiten van Staat H 3 + 4. Berekening van de omzet en aanwas rundvee, berekening stand.uren.	"	104 - 105
§ 24.	Het invullen en afsluiten van Staat K 1, 2 en 3. Inventarisaties paarden, schapen en varkens. Diversen.	"	106 - 108
§ 25.	Het invullen en afsluiten van Staat K 4, 5 en 6.	"	109
§ 26.	Het invullen en afsluiten van Staat L. Pacht. Dode inventaris en werkt.kosten.	"	110 - 111
§ 27.	Het invullen en afsluiten van Staat M. Berekening voorraadverandering veevoer uit eigen bedrijf.	"	112 - 113

59/2900

Hoofdstuk VI. Het uitwerken van de boekhouding (vervolg).

§ 28.	Het afsluiten van het specificatie-register SR.	Punt 114 - 118
§ 29.	Het invullen van het verslag voor de deelnemer.	" 119 - 120
§ 30.	Het invullen van formulier U.F.W.	" 121
§ 31.	Het invullen van formulier R.V.W.	" 122 - 124
§ 32.	Het inzenden van de gegevens.	" 125

BIJLAGEN

Bijlage	I.	Codering kasstaten weidebedrijven.
"	II.	Indeling meststoffen.
"	III.	Verdeling gemengde meststoffen.
"	IV.	Indeling voedersoorten.
"	V.	Standaarduren voor weidebedrijven.
"	VI.	Contrôlepunten weidebedrijven.

DE ADMINISTRATIE VAN DE WEIDEBEDRIJVEN

HOOFDSTUK I

Inleiding

§ 1. A l g e m e e n

1. Door het Landbouw-Economisch Instituut (L.E.I.) wordt reeds gedurende een aantal jaren als onderdeel van de uitvoering van haar taak van een vrij groot aantal landbouwbedrijven in Nederland een boekhouding bijgehouden.
   De door het L.E.I. verzorgde boekhoudingen hebben tot doel:

   a. het verschaffen van gegevens voor de economische bedrijfsstudie;
   b. het verschaffen van basismateriaal voor de kostprijsrapporten van het L.E.I.

   De wijze van administratie is voor ieder bedrijfstype aangepast aan de bijzonderheden van dat bedrijfstype. Derhalve is een aparte administratie ontworpen voor de volgende bedrijfstypen:

   a. akkerbouwbedrijven;
   b. gemengde bedrijven;
   c. weidebedrijven;
   d. pluimveebedrijven.

   De opzet van de diverse administraties is in grote lijnen gelijk, terwijl de toegepaste bedrijfseconomische principes en het systeem van publicatie van de financiële resultaten der bedrijven eveneens gelijk zijn.
   Oorspronkelijk stond de administratie, welke door het L.E.I. van de landbouwbedrijven werd gevoerd, geheel in het teken van de kostprijsberekening per product. Voor alle geadministreerde bedrijven werd de kostprijs van ieder voortgebracht product berekend, welke berekening voor beide genoemde doeleinden noodzakelijk werd geacht. Nieuwe inzichten in de methode van economische voorlichting en gewijzigde methoden voor het opstellen van kostprijsrapporten hebben er echter toe geleid, dat het berekenen van kostprijzen per product voor de afzonderlijke bedrijven vrijwel geheel werd losgelaten. Het berekenen van de financiële resultaten van de bedrijven als geheel staat thans op de voorgrond, terwijl verder speciaal aan de opbrengst per bedrijfsonderdeel en aan enkele belangrijke kostenposten aandacht wordt besteed, zonder dat alle kosten over de bedrijfsonderdelen worden verdeeld.
   In verband met de betrekkelijk eenvoudige structuur van het weidebedrijf is de kostprijs van de melk op vrij eenvoudige wijze uit de rentabiliteitsberekening te berekenen, zodat de berekening van de kostprijs van de melk voor de afzonderlijke weidebedrijven nog wel plaats vindt. In verband met deze omschakeling werd het mogelijk de administratie in de loop der jaren steeds verder te vereenvoudigen.

2. De financiële resultaten van het bedrijf worden berekend door tegenover de totale kosten van het bedrijf in een bepaalde periode de totale opbrengsten van de in die periode verkregen producten te stellen. Voor nadere beoordeling van deze gegevens is het dan verder noodzakelijk, dat de totale kosten worden onderverdeeld in bepaalde kostengroepen. Ook de totale opbrengst behoort te worden onderverdeeld naar de verkochte producten.

Het verschil tussen de totale kosten en de totale opbrengsten geeft dan het netto-overschot aan. Het zgn. interne verkeer (veevoer uit eigen bedrijf) blijft bij deze berekening dus buiten beschouwing. De periode van vergelijking van kosten en opbrengsten is bij de landbouwbedrijven gewoonlijk een jaar, daar de productie in sterke mate van de jaarlijkse seizoencyclus afhankelijk is en dus een kortere periode niet voldoende vergelijkingsmogelijkheden geeft, omdat de loop van de productie in het ene seizoen direct afhankelijk is van de resultaten van de productie van het voorgaande seizoen. Het boekjaar wordt bij voorkeur afgesloten op het moment, dat de voorraden het geringst zijn. Meestal neemt men hiervoor ultimo April .
Ook bij de boekhoudingen van het L.E.I. loopt het boekjaar van 1 Mei t/m 30 April, behalve bij de akkerbouwbedrijven, waar om administratieve redenen het boekjaar is gesteld van 1 Maart - 28 Februari.

2a. Als kosten voor een bepaald boekjaar worden beschouwd:

a. de uitgaven ten behoeve van het bedrijf in die periode, voor zover die niet over meerdere jaren moeten worden verdeeld (zie c), of betrekking hebben op posten, welke reeds in het vorig jaar als kosten zijn of behoorden te worden beschouwd (zie b), dan wel betrekking hebben op hoeveelheden, welke nog aan het eind van het jaar ongebruikt voorradig zijn;
b. de aan het eind van het boekjaar nog over dat boekjaar verschuldigde bedragen voor pacht, weidegeld, veevoer;
c. een aandeel in de uitgaven, welke over meerdere jaren moeten worden verdeeld en opgenomen zijn in het werktuigenregister;
d. de waarde van een afname van de voorraad voeder uit eigen bedrijf;
e. de waarde van de niet-betaalde diensten voor het bedrijf: arbeid boer en gezinsleden, eigen kapitaal en/of grond.

Als opbrengsten voor een bepaald boekjaar worden beschouwd:

a. de ontvangen of nog te vorderen bedragen voor verkochte producten, welke in het betreffende boekjaar zijn geproduceerd;
b. de waarde van voor privé of voor emolumenten gebruikte producten uit eigen bedrijf;
c. de waarde van een toename van de voorraad voeder uit eigen bedrijf;
d. de waarde van de voorraad producten uit eigen bedrijf, voor zover deze voor verkoop is bestemd.

Voor de opbrengstbeoordeling per bedrijfsonderdeel worden ook de in eigen bedrijf vervoederde producten (behalve grasland en graslandproducten) in aanmerking genomen, terwijl tevens de verbruikte hoeveelheden veevoer per diersoort worden berekend en in geld uitgedrukt.

Akkerbouw op weidebedrijven

3. Veelal komt op de in administratie zijnde weidebedrijven geheel geen akkerbouw voor en waar het wel voorkomt wordt het practisch altijd geëxploiteerd ten dienste van de rundveehouderij (voedergewassen).
Vandaar, dat de akkerbouw op weidebedrijven niet (meer) als apart bedrijfsonderdeel wordt beschouwd, maar in de sector rundveehouderij - het belangrijkste bedrijfsonderdeel - wordt opgenomen.

§ 2. De vier phasen van de administratie

4. Bij de administratie van de weidebedrijven, zoals deze door het L.E.I. wordt gevoerd kunnen vier phasen worden onderscheiden.

a. Het verzamelen van het basismateriaal

Door de deelnemer worden de primaire gegevens verstrekt, t.w. de algemene bedrijfsgegevens, kasgegevens, gegevens betreffende de bestede arbeidstijd, gegevens betreffende mutaties in de veestapel, gegevens betreffende het verbruik van producten uit eigen bedrijf enz.
Deze gegevens worden door het L.E.I.-personeel gecontroleerd op betrouwbaarheid en juistheid.

b. Het vastleggen in de administratie van de onder a genoemde gegevens

Door het bij de Rijkslandbouwconsulenten gedetacheerde L.E.I.-personeel worden de ontvangen gegevens vastgelegd in een kasboek en een resultatenboek.
Bij een beperkt aantal zgn. "zelfinboekers" worden de onder a genoemde gegevens door de deelnemer zelf verwerkt in het kasboek en resultatenboek.

c. Het afsluiten en uitwerken van de administratie

Aan het einde van het boekjaar wordt de administratie door het gedetacheerde L.E.I.-personeel afgesloten en uitgewerkt met behulp van de in het resultatenboek opgenomen staten.
Evenals voorgaande jaren ontvangt de deelnemer na dit stadium een kort verslag van de financiële resultaten van zijn bedrijf, echter met dien verstande, dat dit "deelnemersverslag" thans een integrerend deel van de boekhouding is, waar het vroeger uitsluitend voor de deelnemer en eventueel voor verdere onderzoekingen werd opgesteld.

d. Het opstellen van het standaardoverzicht

Na inzending van de boekhouding aan het hoofdkantoor wordt door het personeel van het hoofdkantoor een overzicht samengesteld, waarin een groot aantal gegevens van de deelnemende bedrijven in een bepaald gebied op overzichtelijke wijze wordt vermeld, voor zover nodig omgerekend per ha cultuurgrond of een andere maatstaf.
Hiertoe worden de voor dit doel opgestelde formulieren (U.F.W.) aan een rekenkundige controle onderworpen, waarna de gegevens van bedrijven binnen eenzelfde gebied (consulentschap) en oppervlaktegroep worden gerangschikt naar oplopende oppervlakte der bedrijven.

§ 3. In gebruik zijnde formulieren en registers

5. Voor de administratie van de weidebedrijven zijn de volgende formulieren en registers in gebruik:

a. Kasbloc

Het door de deelnemer te gebruiken kasbloc bevat:

1e. 2 staten 1.00 W.
2e. 2 staten 1.01 W.
3e. 2 staten 1.02 W.

Deze staten worden slechts éénmaal ingevuld. Eén exemplaar van elke staat is bestemd voor het L.E.I.,het andere kan door de deelnemer worden behouden.

4e. Een aantal staten 1.03 W.

Op deze staten worden de gegevens over tweewekelijkse perioden vermeld. Ook van deze staten kan door de deelnemer een afschrift worden behouden.

b. Werktuigenregister

In dit register wordt de werktuigeninventaris van het bedrijf opgenomen aan de hand waarvan de berekening van de afschrijving en de rente plaats vindt.
Tevensis indit register op de eerste bladzijde ruimte gereserveerd voor vermelding van die posten, welke over meerdere jaren dienen te worden verdeeld.

c. Kasboek

Door het L.E.I.-personeel worden de door de deelnemer op staat 1.03 W. genoteerde kasontvangsten en -uitgaven in het kasboek in de daarvoor bestemde kolommen overgenomen.
De "zelfinboekers" behoeven de formulieren 1.03 W., althans betreffende de kasontvangsten resp. -uitgaven niet in te vullen, daar zij dit rechtstreeks in het kasboek kunnen doen.

d. Resultatenboek

De overige gegevens van de staten 1.03 W., zoals: veemutaties, gewerkte uren, verbruik van producten uit eigen bedrijf enz. worden in het resultatenboek op de desbetreffende staten overgenomen.

e. Verslag voor de deelnemer

Direct na het uitwerken van de boekhouding wordt een verslag van de financiële resultaten van het bedrijf, aangevuld met diverse bedrijfsgegevens, aan de betrokken deelnemer verschaft. Dit verslag bevat tevens de vergelijkbare cijfers van het voorafgaande boekjaar.

f. Resultaat varkenshouderij op weidebedrijven (formulier R.V.W.)

Voor die bedrijven, waar de varkenshouderij van aanmerkelijk belang is, bestaat de mogelijkheid van deze varkenshouderij een uitvoerig verslag te geven op een daartoe ontworpen formulier (formulier R.V.W.), vermeldende een specificatie van de directe kosten, een uitvoerige specificatie van de omzet- en aanwasberekening, een specificatie van verbruikt veevoer en strooisel en enkele andere gegevens betreffende bezetting, aankoop- en opbrengstprijzen enz.

g. Uitwerkingsformulier weidebedrijven (formulier U.F.W.)

Wanneer de boekhouding is afgesloten, worden diverse gegevens omgerekend, teneinde de bedrijven van een bepaalde groep (zie punt 4 d) met elkaar vergelijkbaar te maken.
Verschillende (al of niet) omgerekende cijfers worden vermeld op formulier U.F.W. aan de hand waarvan het standaardoverzicht wordt samengesteld.

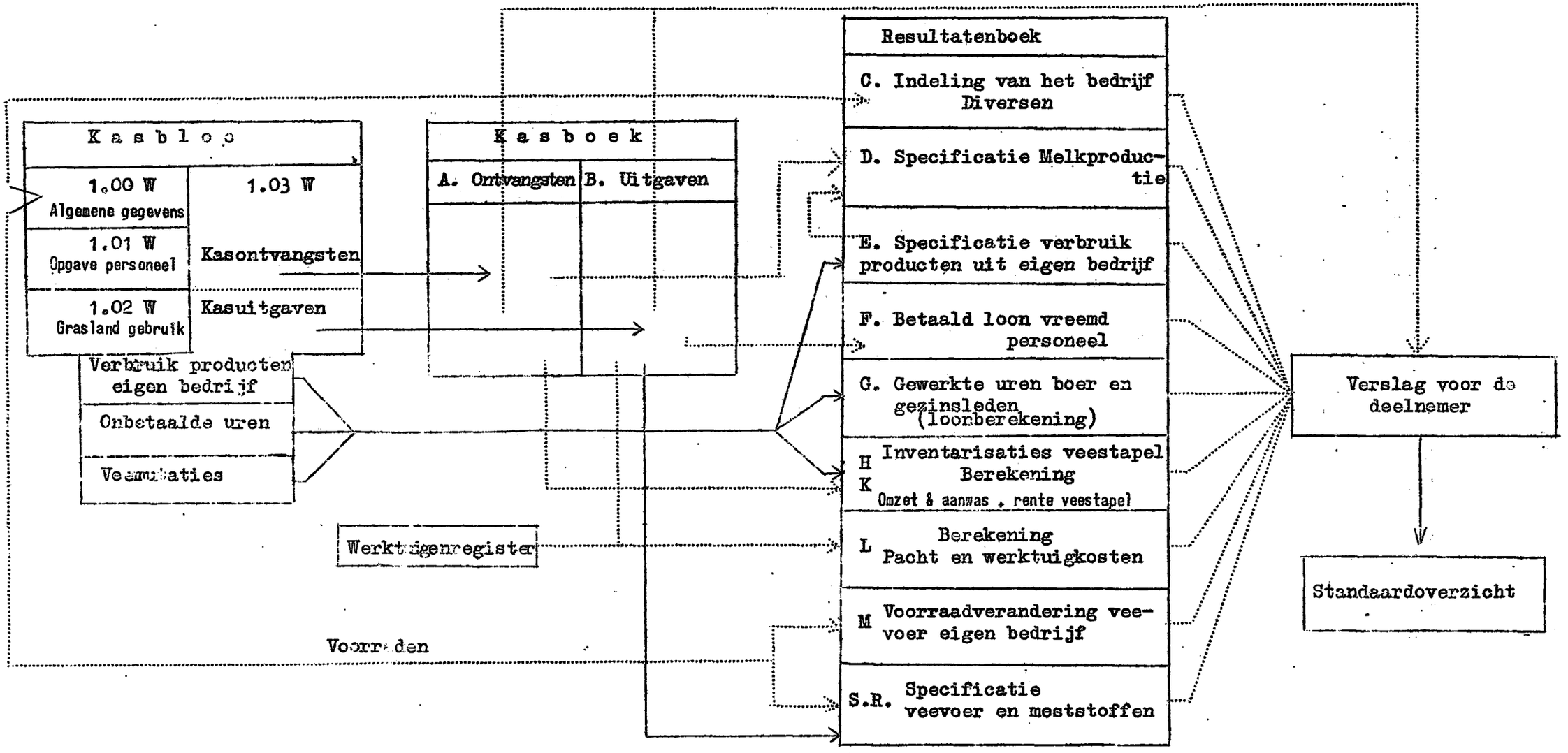
h. Standaardoverzicht

De indeling van het kasboek en het resultatenboek is zodanig, dat daaruit, met behulp van het formulier U.F.W., de benodigde cijfers voor het standaardoverzicht worden verkregen.

Het verband tussen de gebruikte formulieren en registers wordt schematisch weergegeven op blz. 6.

Na bovenstaande inleiding volgt thans een uitvoerige verhandeling over de wijze waarop de reeds genoemde formulieren en registers moeten worden ingevuld respectievelijk moeten worden afgesloten.
Dit geldt zowel voor het personeel van het L.E.I. als voor die deelnemers, die zelf hun administratie willen verzorgen.

SCHEMA VAN DE ADMINISTRATIE VAN WEIDEBEDRIJVEN

——— = Periodiek

..... = Eenmaal per jaar

HOOFDSTUK II

HET KASBLOC

§ 4. A l g e m e e n

6. De deelnemer aan de bedrijfsboekhouding van het L.E.I. ontvangt een kasbloc, bevattende de staten 1.00, 1.01, 1.02 en 1.03. De staten 1.00 W, 1.01 W en 1.02 W van dit kasbloc worden slechts éénmaal per jaar door de deelnemer ingevuld. De voornaamste staat in dit kasbloc is staat 1.03 W. Op deze staten worden telkens gegevens over perioden van 2 weken ingevuld, zoals kasontvangsten, kasuitgaven, veemutaties enz. De gegevens van de staten 1.03 W worden door de gedetacheerden van het L.E.I. overgenomen in een kasboek en een resultatenboek.
Een boer, die zijn boekhouding zelf verzorgt, behoeft dus geen kasbloc te gebruiken; hij kan de gegevens rechtstreeks in het kasboek en het resultatenboek opnemen.

§ 5. D e s t a t e n v a n h e t k a s b l o c

a. Staat 1.00 W

7. Deze staat wordt bij de aanvang van het boekjaar ingevuld.
De gegevens betreffende het bouwplan moeten op de kaartjes van de deelnemersadministratie zo spoedig mogelijk aan het hoofdkantoor worden doorgegeven.
Met het ophalen van deze staat mag niet te lang worden gewacht, aangezien de voorraden, welke op deze staat vermeld zijn, moeten worden gebruikt bij het afsluiten van het voorafgaande boekjaar. Eventuele voorraden akkerbouwproducten moeten worden gesplitst in:

   a. voorraden bestemd voor verkoop of huishouding;

   b. voorraden bestemd voor veevoer.

   De invulling moet terdege worden gecontroleerd op volledigheid en juistheid.

8. Van onderdeel I moet worden nagegaan of de opgave overeenstemt met die van het vorige boekjaar. Wanneer dit niet het geval is, moet de wijziging geverifieerd worden met reeds bekende gegevens. Wanneer niets van wijziging bekend is, moet naar de oorzaak worden geïnformeerd en moet dit worden aangegeven. Uit de aard der zaak moet de totaaltelling worden gecontroleerd op juistheid.

9. Van onderdeel II moet worden nagegaan of de aangegeven aanwezige voorraden redelijkerwijs juist zijn te achten, waarbij men terug kan grijpen op de rekeningen van de voorgaande perioden.

10. Ook onderdeel III moet worden gecontroleerd op volledige invulling en overeenstemming met vorige boekjaren (a t/m e), waarbij eventuele wijzigingen moeten worden geverifieerd en worden aangegeven. De opgegeven aantallen per 1 Mei aanwezige stieren, mestvee en varkens moeten uit de aard der zaak overeenstemmen met de aantallen volgens de laatste inventarisatie.

b. Staat 1.01 W.

11. Deze staat wordt eveneens aan het begin van het boekjaar ingevuld. Op deze staat wordt een aantal gegevens van de vaste en losvaste arbeiders verstrekt. Tevens worden het geslacht en de leeftijd van het eigen personeel opgegeven. Indien in de loop van het jaar een wijziging plaats vindt, moet een aanvullende opgave worden verstrekt.

De bedoeling van deze staat is: het wekelijks opgeven van de betaalde lonen van vast personeel zo eenvoudig mogelijk te houden.
Hiertoe moeten alle gegevens per arbeider worden ingevuld en eventuele wijzigingen t.o.v. vorig jaar worden nagegaan.

c. Staat 1.02 W

12. Staat 1.02 W moet bij de aanvang van de stalperiode worden ingezonden. Het invullen van deze staat geschiedt in de loop van de weideperiode, zodra de betreffende gegevens bekend zijn. Bovendien wordt opgegeven, welke voorraden kunstmeststoffen bij het begin van de stalperiode aanwezig waren.
Ook de invulling van deze staat moet worden gecontroleerd op volledigheid, tellingjuistheid (graslandgebruik) en overeenstemming met het vorige boekjaar, eventueel aangevuld met bekend geworden wijzigingen (gierkelders, mestplaten, e.d.).
Wanneer er sprake is van in- resp. uitgeschaard vee moet geverifieerd worden of ook inderdaad weidegeld is ontvangen respectievelijk betaald.
De voorraad kunstmeststoffen moet worden gecontroleerd aan de hand van de gegeven aankopen in voorgaande perioden.

d. Staten 1.03 W

13. Deze staten hebben betrekking op alle belangrijke gegevens in een periode van 14 dagen. Enkele gegevens (bijv. verbruik van producten) hebben op de gehele periode betrekking en kunnen dus eerst aan het eind van die periode worden ingevuld. Andere echter, zoals ontvangsten en uitgaven, dienen zoveel mogelijk direct te worden ingevuld, om te voorkomen, dat het noteren wordt vergeten.

I. Arbeid

14. Per arbeider wordt per week het totaal aantal gewerkte uren genoteerd, dat op het betrokken bedrijf is gewerkt. Onder de gewerkte uren van de boer en zijn gezinsleden mogen geen uren begrepen zijn voor marktbezoek, privé, bedrijfsleiding, administratie enz.
De uren van boer en gezinsleden hebben dus uitsluitend betrekking op handenarbeid. Indien op het bedrijf een dienstbode aanwezig is, moeten de uren welke zij voor het bedrijf werkt, hier eveneens worden vermeld.
In de kolom "geldloon" wordt bij de betaalde arbeiders het bruto-loon genoteerd. Op dit loon mogen de ingehouden loonbelasting, ziekenfondspremie en pensioenfondspremie dus niet in mindering zijn gebracht. Aan de andere kant mag echter de waarde van de emolumenten niet in het vermelde bruto-loon zijn begrepen.
Zijn loonbelasting, ziekenfondspremie enz. niet ingehouden, dan is het geldloon op de arbeidsnotitiestaat dus gelijk aan het uitbetaalde bedrag. Is alleen loonbelasting ingehouden, terwijl ziekenfondspremie en pensioenfondspremie door de werkgever worden betaald, dan moet het geldloon op de arbeidsnotitiestaat gelijk zijn aan uitbetaald bedrag + loonbelasting.
Onder de kasuitgaven van Staat 1.03 W moet per arbeider een volledige specificatie van het loon worden vermeld. Dit is vooral voor de losse arbeiders van betekenis.
Indien aan het losse personeel emolumenten worden verstrekt, moeten deze gespecificeerd worden opgegeven. De emolumenten van de vaste arbeiders behoeven, indien zij althans nog in overeenstemming zijn met de gegevens op Staat 1.01 W niet te worden opgegeven. Deze overeenstemming dient echter wel regelmatig te worden nagegaan.

II. Veestapel

15. Op dit gedeelte worden de mutaties in de veestapel en het aantal stuks vee aan het einde van de betrokken periode genoteerd.
Hierbij moet worden nagegaan of de aantallen van de opeenvolgende perioden aansluiten. Dus: eind vorige periode=begin deze periode.

III. Kunstmeststrooiing bouwland.

16. Dit onderdeel heeft thans weinig practische waarde meer.

IV. Verbruik achtergehouden volle melk.

17. Op de regel "gratis verstrekt aan arbeiders" wordt de totale hoeveelheid melk opgenomen, welke in de betrokken 2 weken aan alle arbeiders, dus zowel vaste als losse arbeiders, is verstrekt. Hierin moet dus de hoeveelheid, welke genoteerd is onder het hoofd "emolumenten voor los personeel" zijn begrepen.

V. Ontvangsten en uitgaven 1)

18. Op deze staat worden door de deelnemer alle ontvangsten en uitgaven verantwoord. Betreffende deze staat kan nog het volgende worden opgemerkt:

a. bij aankopen van veevoer moet op de kasstaat of op de nota worden aangegeven of het aangekochte voer vervoederd is aan rundvee (incl. paarden en schapen) of varkens;

b. in de omschrijvingskolom moet per arbeider een gespecificeerde loonafrekening worden opgenomen, bijv.
Jansen, bruto-loon — uren à ct = f.
af: ziekenfondspremie f.
pensioenfondspremief.
loonbelasting f.

Het bruto-loon per arbeider moet overeenstemmen met het voor de betrokken arbeider onder I op deze staat 1.03 geboekte loonbedrag. Zie punt 14.

e. Overige gegevens

19. Aan de deelnemers, die voor het eerste jaar gegevens voor de boekhouding verstrekken, moeten aan het begin van het jaar nog de volgende gegevens worden gevraagd:

1e. Veldinventaris

20. Deze veldinventaris omvat de kosten, welke voor de aanvang van het boekjaar reeds zijn gemaakt voor het nieuwe boekjaar, nl.:

1. Alle vóór 1 Mei gestrooide hoeveelheden kunstmest ten behoeve van het komende boekjaar en de met deze hoeveelheden corresponderende bedragen;

2. De kosten van het vóór 1 Mei betaalde zaaizaad en pootgoed voor het komende boekjaar.

2e. Inventaris werktuigen.

21. Bij de aanvang van het boekjaar moet de inventaris van de nog in gebruik zijnde werktuigen worden opgemaakt. (Bij bedrijven, welke in het vorige boekjaar ook reeds werden geadministreerd, kan men volstaan met het corrigeren van het werktuigenregister aan de hand van de aan- en verkopen in het betreffende jaar.)

---

1) Indien kasstaten van het boekhoudbureau worden gebruikt, gelden deze richtlijnen eveneens.

HOOFDSTUK III

HET KASBOEK

§ 6. A l g e m e e n

22. In het kasboek worden de ontvangsten en uitgaven opgenomen. Het kasboek wordt zowel door de deelnemer, die zijn administratie zelf verzorgt, als door het L.E.I.-personeel gebruikt. De deelnemer boekt de ontvangsten rechtstreeks in het kasboek, het L.E.I.-personeel neemt de gegevens over van de staten 1.03 W.
Het kasboek bevat een aantal staten voor het noteren van de ontvangsten en een aantal staten, waarop de uitgaven worden vermeld. Op deze staten zijn voor bepaalde opbrengsten of bepaalde kosten aparte kolommen gereserveerd. De kosten worden in verschillende gevallen aangeduid met een codenummer, waarbij soms verschillende kostensoorten met hetzelfde codenummer worden aangegeven. (Zie bijlage I en de toelichting op de afzonderlijke kolommen van staat B.) Uiteraard wordt door de zelf-inboekende deelnemer van dit coderingssysteem geen gebruik gemaakt, daar elke post volledig wordt omschreven.

23. Met ingang van boekjaar 1953/'54 zijn twee modellen van het kasboek in gebruik.
De verticale lineatuur is bij deze twee modellen volkomen gelijk. De verschilpunten zijn in de ontvangstenstaten de kolommen d t/m g, waar enkele kantoren de voorkeur gaven aan één kolom voor het vermelden van de verkopen van dieren (rundvee, paarden en schapen) met daarnaast een kolom gereserveerd voor het vermelden van de aan huis verkochte melk, terwijl de overige kantoren de voorkeur gaven aan een splitsing van de verkopen dieren in: verkopen rundvee en verkopen paarden en schapen, terwijl de kolom huisverkoop melk kon vervallen. Bij de uitgavenstaten van de kasboeken K.W.F. is een viertal kolommen voorgedrukt voor aangekocht veevoer (krachtvoer, ruwvoer, melkproducten en voervarkens), terwijl de kasboeken K.W. hiervoor één kolom hebben, waardoor enkele blanco kolommen vrijkomen voor het noteren van kosten, welke men afzonderlijk wenst te zien.

24. Ter onderscheiding zijn de kasboeken derhalve gemerkt met resp. K.W. (= Kasboek Weidebedrijven) en K.W.F. (= Kasboek Weidebedrijven Friesland). De resultatenboeken zijn alle volgens eenzelfde model.)

§ 7. D e i n b o e k i n g v a n d e k a s g e g e v e n s v a n a f d e s t a t e n 1.03 W.

25. Bij de inboeking van de kasgegevens vanaf de staten 1.03 W moet zekerheid bestaan, dat de juiste bedragen en dat alle bedragen in het kasboek worden overgenomen.

26. Deze zekerheid wordt verkregen door de volgende werkwijze toe te passen:

a. Van de in te boeken posten wordt op de kasstaat een voortelling gemaakt (ontvangsten en uitgaven uit de aard der zaak apart houden).

b. De totalen van de voortelling worden overgenomen in de totaalkolom van de ontvangsten- resp. uitgavenstaat.

c. Hierna worden de beide kasstaten verder ingevuld door alle posten van de kasstaat in te boeken, terwijl

d. tevens de diverse specificaties (veevoer, meststoffen) worden ingevuld in het specificatieregister S.R.

e. Vervolgens worden alle kolommen van het kasboek, dus tevens van het specificatieregister geteld tot en met de juist ingeboekte periode; in iedere kolom wordt het cumulatief subtotaal in potlood vermeld.

f. Tenslotte moeten op alle hierbij gebruikte staten door middel van vierkantscontrôle de tellingen worden gecontroleerd, waarbij tevens steeds de aansluiting van de totalen van het specificatieregister aan de overeenkomstige uitgavenkolom in het kasboek moet worden gecontroleerd.

§ 8. K a s s t a a t v o o r o n t v a n g s t e n (S t a a t A)

Kolom a. Datum.

27. In deze kolom wordt opgenomen de datum, waarop of de periode, waarin het bedrag is ontvangen.

Kolom b. Omschrijving.

28. Deze kolom zal in hoofdzaak worden gebruikt door de deelnemer, die de boekhouding zelf bijhoudt. Door het L.E.I.-personeel zal deze kolom alleen worden gebruikt, wanneer naast de codering nog een nadere aanduiding van een bepaalde post noodzakelijk wordt geacht.

Kolom c. Totaal ontvangen bedrag.

29. In deze kolom wordt het in een bepaalde periode totaal ontvangen bedrag geboekt. (Zie punt 26 a+b.) Dit bedrag moet steeds overeenstemmen met het, horizontaal getelde, totaal van de diverse ontvangstenkolommen.

Kolommen d t/m g. Verkopen dieren (K.W.F. kolommen d en e).

30. In deze kolommen wordt geboekt de opbrengst van verkocht rundvee en verkochte paarden en schapen.
Aanduiding van aantal en soort is noodzakelijk. Bij vermelding hiervan gebruik te maken van de volgende afkortingen:

Nu. Ka. = nuchtere kalveren; Ka. = kalveren; Vr. Jv. = vrouwelijk jongvee; (Pi. = pinken); Mk. = melk- en kalfkoeien; Mv. = mestvee; St. = stieren; Pa. = paarden; Sch. = schapen;

Eventuele afleveringskosten (vracht, provisie), welke afzonderlijk vermeld zijn, moeten van de opbrengst worden afgetrokken. Het is nl. gebleken, dat de meeste deelnemers deze kosten niet afzonderlijk opgeven, zodat het terwille van de uniformiteit gewenst is, dat bij alle bedrijven de afleveringskosten in mindering van de opbrengst worden gebracht. Voor vrachtkosten kan deze werkwijze moeilijkheden opleveren. Wanneer dit het geval is kunnen de vrachtkosten afzonderlijk worden geboekt (kolom r, uitgavenstaat). De andere afleveringskosten, zoals commissie, moeten van de opbrengst worden afgetrokken.
Tevens moet worden nagegaan of de verkopen overeenstemmen met de opgegeven veemutaties in Rubriek II van Staat 1.03 W.

31. Subsidie reageerders.
In het kader van het plan om de Nederlandse rundveestapel in een periode van 5 jaar vrij van tuberculose te maken, wordt, wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan, voor afgeleverde reageerders een subsidie verleend. De subsidie bedraagt:
Voor niet-t.b.c.-vrije bedrijven, per afgeleverde reagerende koe:

Zuidholland	f. 125,-
Noordholland	f. 150,-
Utrecht	f. 160,-

(Jongvee, de helft van deze bedragen)

Voor t.b.c.-vrije bedrijven: Indien een reagerende koe gekocht is en voor de slacht verkocht: 90% van de gebruikswaarde min de slachtwaarde met een maximum van f. 200,- per koe. Wanneer open lijder: 80% van gebruikswaarde min slachtwaarde, met een maximum van f. 125,- per dier. Voor beide gevallen per stuks jongvee met een maximum van f. 65,-. Dit bedrag wordt echter eerst uitgekeerd, indien en zodra binnen de voor het bedrijf vastgestelde termijn de gehele rundveestapel op het betrokken bedrijf reactievrij is. Dit houdt dus in, dat bij zwaar besmette bedrijven de uitbetaling eerst na ongeveer 5 jaar zal plaats vinden. Ten einde het saldo omzet en aanwas van rundvee elk jaar zo nauwkeurig mogelijk te kunnen bepalen, wordt de subsidie, welke men voor de in een bepaald boekjaar afgeleverde reageerders zal ontvangen, aan het eind van het boekjaar als een vordering voor verkocht rundvee in de administratie opgenomen, dan wel direct op de kasstaat en staat A bijgeboekt.
Daartoe is het dus noodzakelijk, dat de deelnemer bij verkoop van reageerders aangeeft of hij in aanmerking komt voor subsidie of niet.
Aandacht moet worden besteed aan de datum, waarop een bepaald bedrijf t.b.c.-vrij moet zijn. Wanneer op genoemde datum een bedrijf nog niet t.b.c.-vrij is, dan gaan alle vorderingen wegens afgeleverde reageerders teniet.
Teneinde na te kunnen gaan, welke bedragen in de loop der jaren als subsidie voor afgeleverde reageerders zijn ingecalculeerd, moet in het werktuigenregister - hetwelk zich hiertoe qua indeling het beste leent - aantekening worden gehouden van deze bedragen per boekjaar.

32. Kolommen f en g. Huisverkoop melk (alleen bij K.W.F.).
Aan particulieren en aan de arbeiders verkochte melk wordt in deze kolommen verantwoord.
Aantal kilogrammen (liters) en bedrag vermelden.

33. Kolommen h t/m l verkoop melk aan fabrieken.
Op de melkrekening worden soms van de bruto-opbrengst uitgaven voor ondermelk, karnemelk, boter, bushuur, enz. afgetrokken. Op de ontvangstenstaat moet echter de bruto-opbrengst worden opgenomen, terwijl de in mindering gebrachte bedragen op de kasstaat voor uitgaven worden vermeld. De uitgekeerde winst van coöperatieve melkfabrieken moet als opbrengst van de melk worden beschouwd. In kolom h wordt de periode vermeld, waarop de melkafrekening betrekking heeft.
Op de melkafrekening worden verschillende heffingen (ten behoeve van de melkcontrôle, Gezondheidsdienst, Stichting voor de Landbouw, enz.) in mindering gebracht. Met uitzondering van de hieronder genoemde "spaarheffing" voor de t.b.c.-bestrijding, worden deze heffingen in de boekhouding in mindering gebracht op de bruto-opbrengst van de melk.
Als opbrengst van de melk wordt dus op de kasstaat opgenomen: het uitbetaalde bedrag, verhoogd met de inhoudingen voor ondermelk, boter, bushuur e.d. en de "spaarheffing" van f. 0,55, welke hieronder wordt besproken.
In verband met de rundertuberculosebestrijding vinden 2 heffingen op de melk plaats:

a. f. 0,25 per 100 kg melk of per 10 kg zelfgemaakte kaas. Dit zgn. boerenkwartje moet door elke veehouder worden betaald. Uit de opbrengst van deze heffing en de bijdrage van de overheid wordt o.a. de subsidie op de geslachte reageerders betaald. Deze heffing wordt niet onder de kosten opgenomen, maar in mindering gebracht op het melkgeld.

b. f. 0,55 per 100 kg melk of per 10 kg zelfgemaakte kaas.
Deze heffing geldt alleen voor bedrijven met een niet t.b.c.-vrij rundveebeslag. Deze heffing is ingevoerd ten einde de volle medewerking van de boeren voor de t.b.c.-bestrijding te verkrijgen. Het is nl. een "spaarheffing", welke wordt terugbetaald indien en zodra het rundveebeslag reactievrij is geworden binnen de voor het betrokken bedrijf vastgestelde termijn, welke termijn maximaal 5 jaar kan bedragen. Aangenomen mag worden, dat deze heffing aan de meeste boeren zal worden terugbetaald. De uitbetaling vindt echter plaats na verloop van 1, 2 of meer jaren. Bij zwaar besmette bedrijven eerst na 5 jaar. Teneinde een zo juist mogelijk bedrijfsresultaat te krijgen, moet deze "spaarheffing" bij de opbrengst van de melk worden opgeteld in het jaar, waarin de inhouding plaats vond of anders gezegd: het melkgeld wordt geboekt alsof er geen inhouding heeft plaats gevonden. Als opbrengst van de melk wordt op de kasstaat voor ontvangsten dus geboekt het uitbetaalde bedrag, verhoogd met de "spaarheffing" en de eventuele inhoudingen voor geleverde boter, ondermelk enz.

Indien men het op bepaalde kantoren gewenst acht de bruto-opbrengst van de melk te noteren en de heffingen voor zover ze afzonderlijk op de melkafrekening vermeld zijn onder de kosten op te nemen, is hiertegen geen bezwaar, mits deze heffingen afzonderlijk worden geboekt, zodat zij aan het eind van het jaar van de melk-opbrengst kunnen worden afgetrokken (behalve de spaarheffing). In geen geval mogen zij dus onder codenummer 8 of 9 worden geboekt. Aandacht moet worden besteed aan de datum, waarop een bedrijf t.b.c.-vrij moet zijn. Wanneer deze datum is bereikt vervalt de spaarheffing.
Ook wanneer een bedrijf vóór deze datum t.b.c.-vrij verklaard wordt, wordt geen spaarheffing meer ingehouden.
Als eerste periodevoorhet boekjaar 1953/'54 geldt de periode:
3 Mei 1953 t/m 16 Mei 1953.
Zomerperiode: 3/5-'53 t/m 31/10-'53.
Winterperiode: 1/11-'53 t/m 1/5-'54.
De scheiding tussen zomer- en winterperiode aan te geven met een horizontale lijn. Wanneer de laatste melkafrekening nog niet is ontvangen, moet deze als vordering worden bijgeboekt, evenals de nabetaling. De terugbetalingen van het Bedrijfschap voor Zuivel op de destijds opgelegde zuivelfondsheffingen t.b.v. Zuivelfonds III (4 November 1951 t/m 1 November 1952) en Zuivelfonds IV (in werking getreden op 1 November 1952) worden opgenomen in het boekjaar, waarin de deelnemer de uitkering ontvangt.

Het ontvangen bedrag wordt als opbrengst melk geboekt met omschrijving: "Restitutie Zuivelfonds III (IV)".

Kolommen m t/m q. Blanco kolommen.

34. Ontvangsten, welke men apart wenst te zien kunnen in deze kolommen worden vermeld, bijv. voor Zuidholland: verkochte kaas.

Kolommen r en s. Diverse opbrengsten.

35. In deze kolommen komen alle andere opbrengsten, welke op de rundveehouderij betrekking hebben, bijv. van verkochte stalmest, ontvangen dekgelden, ontvangen weidegeld, verkochte wol enz. Ook opbrengsten van verkochte voedergewassen en graslandproducten (bijv. voederbieten en hooi) worden in deze kolommen opgenomen. In kolom z of in kolom b wordt een omschrijving gegeven.
Zowel de verkochte hoeveelheden als de ontvangen bedragen voor verkochte marktbare gewassen moeten hier tevens worden genoteerd. (Zie ook punt 2.)

Kolommen t t/m w. Nevenbedrijven.

36. In deze kolommen worden de niet-rundveehouderij-opbrengsten vermeld, waarbij de kolommen t en u worden gebruikt voor de varkenshouderij, terwijl de kolommen v en w in voorkomende gevallen kunnen worden gebruikt voor vermelding van bijv. opbrengsten pluimveehouderij, opbrengsten fruit e.d.

Kolommen t en u. Opbrengsten varkens.

37. In deze kolommen komen alle opbrengsten, welke betrekking hebben op de varkenshouderij, dus ook de opbrengst van verkochte varkens. De meeste deelnemers vermelden op de kasstaat de netto-opbrengst van de varkens. In verband hiermede moeten de afleveringskosten, welke afzonderlijk zijn vermeld, met het oog op de uniformiteit van de opbrengst worden afgetrokken. (Zie ook punt 30.)
Wanneer op de kasstaat een bedrag voor verkochte varkens is opgenomen, moet worden nagegaan of de verkoop ook onder de mutaties in de varkensstapel (Staat K1) is vermeld. Heeft men dit inderdaad geconstateerd, dan moet dit worden aangegeven door het aanbrengen van een "checkteken" bij het hier vermelde aantal.
Het is noodzakelijk aantallen en soort te vermelden. In kolom t (code) moet dit worden aangegeven met: Bg. = biggen; Lv. = loopvarkens; Mv. = mestvarkens; Z. = fokzeugen; O. = overige opbrengsten varkens.
Voor zover mogelijk, dient men na te gaan of het ontvangen bedrag redelijk kan worden geacht.

Kolommen x en ij. Overige ontvangsten.

38. De "overige ontvangsten" zijn gesplitst in "Privé" en "Bedrijf".
In kolom x "Privé" worden opgenomen de zuivere privé-ontvangsten, bijv. ontvangen rente op obligaties e.d.
Kolom ij: "Bedrijf" heeft betrekking op ontvangsten, welke wel in verband staan met het bedrijf, maar die niet of niet geheel als opbrengsten van het lopende boekjaar kunnen worden beschouwd, bijv. opbrengst van verkochte werktuigen, ingehouden loonbelasting, ziekenfondspremie, ontvangen bedragen voor teruggeleverde emballage, wederverkoop van resterende kunstmest of zaaizaad en pootgoed, ontvangen bedragen voor producten van de vorige oogst of voor dieren, welke reeds voor de aanvang van het boekjaar werden afgeleverd. De omschrijving van deze kosten aan te geven in kolom z: "Omschrijving".

§ 9. Kasstaat voor uitgaven (Staat B)

Kolommen a, b en c.

38a. Voor het gebruik van deze kolommen wordt verwezen naar hetgeen vermeld is onder de punten 27, 28 en 29.

Kolommen d en e. Aankopen rundvee, paarden en schapen.

39. In deze kolommen komen de betaalde bedragen voor aangekocht rundvee, paarden en schapen.
In de kolom d worden de soort en het aantal stuks vermeld, Kosten, welke op deze aankopen vallen, zoals vracht e.d. verhogen de aankoopprijs. Deze kosten worden dus niet afzonderlijk vermeld.
Nagegaan moet worden of de aankopen overeenstemmen met de opgegeven veemutaties. (Zie ook punt 30.)

Kolom f. Betaalde lonen.

40. In deze kolom wordt geboekt:

a. het bruto-loon, wanneer de sociale lasten en de loonbelasting op het loon worden ingehouden;

b. het uitbetaalde loon, wanneer de boer deze kosten voor zijn rekening neemt.

De waarde van de emolumenten in de vorm van kost en inwoning, vrij wonen en producten uit het bedrijf wordt niet bij het loon geteld. Deze lonen in natura worden aan het eind van het jaar bijgeboekt, evenals de niet-ingehouden loonbelasting, ziekenfonds- pensioenfonds- en wachtgeld- en werkloosheidswetpremies.

Met de aan de arbeiders verstrekte vacantiebonnen wordt geen rekening gehouden bij het bepalen van het bruto-loon. Wel wordt in deze kolom opgenomen de betaalde vacantietoeslag en het betaalde bedrag voor aankoop van vacantiebonnen, waarbij dan moet worden aangegeven, dat het betaalde bedrag op vacantietoeslag resp. -bonnen betrekking heeft. Daar dit bedrag bezwaarlijk per arbeider is te splitsen, moet het in voorkomende gevallen in één bedrag worden bijgeteld op Staat F Resultatenboek.
Het loon van de dienstbode wordt als een uitgave voor privé beschouwd en opgenomen in kolom w. Aankoop van pensioenfondszegels, ziekenfondszegels en de door de werkgever afgedragen loonbelasting en sociale lasten worden geboekt in kolom x, met omschrijving in kolom ij.
De in de hier behandelde kolom f geboekte bedragen moeten dus voor iedere periode aangeven de totale kosten, welke voor de boer verbonden zijn aan het in dienst hebben van vreemde arbeidskrachten, met uitzondering van:

a. de sociale lasten, welke normaal voor rekening van de werkgever komen;

b. de hierboven genoemde emolumenten.

Kolommen g en h veevoer en meststoffen. (Voor kasboek K.W.F. g t/m l.)

41. In deze kolommen wordt het bedrag van aangekocht veevoer en aangekochte meststoffen genoteerd, waarvan in het specificatieregister een vrij vergaande specificatie moet worden gemaakt. Zie bijlage II t/m IV. Het is niet beslist noodzakelijk om voor de verschillende soorten rundveemeel of varkensmeel nog meer verschillende kolommen in te richten, doch, indien op de veevoernota's het rundveemeel of varkensmeel in verschillende soorten is onderscheiden, is het noodzakelijk de soortaanduidingen in de specificatiestaat op te nemen, zodat de mogelijkheid open blijft, achteraf een verdergaande specificatie van een bepaalde soort veevoer te maken.
In het kasboek worden de totaalbedragen voor veevoer en meststoffen (voor kasboek K.W.F.: krachtvoer, ruwvoer, melkproducten en varkensvoer) opgenomen, waarna zij in het specificatieregister (zie Resultatenboek punten 71/72) verder worden gespecificeerd in hoeveelheden en bedragen per soort. Uit de aard der zaak dient steeds de overeenstemming tussen kasboek en specificatieregister gecontroleerd te worden en gehandhaafd te blijven.
Er moet op worden gelet, dat betalingen voor veevoer, welke kort na de aanvang van het boekjaar plaats vinden, ook betrekking kunnen hebben op veevoer, dat vóór 1 Mei op het bedrijf is ontvangen. Is het veevoer reeds vóór 1 Mei ontvangen, dan worden de betrokken bedragen in de kolom x "Overige uitgaven: Bedrijf" geboekt met omschrijving "schuld veevoer".

42. In verschillende gebieden komen bedrijven voor, waar veevoer, meststoffen, zaaizaad, bestrijdingsmiddelen enz. worden betrokken van een coöperatieve aankoopvereniging. Veelal worden dan bij de aankoop bonnen afgegeven, waarop het aangekochte is gespecificeerd, terwijl de eindbedragen op de maandnota worden gerecapituleerd. Het boeken van deze maandnota's is veelal een tijdrovende bezigheid, daar alle posten van de bonnen af moeten worden gerecapituleerd. In dergelijke gevallen kan het totaalbedrag van de maandnota voorlopig worden opgenomen in bijv. de kolom veevoer (bij K.W.F.: bijv. krachtvoer) met de normale specificaties in het register S.R., terwijl aan het einde van het boekjaar alle niet-veevoerbedragen (resp. niet-krachtvoerbedragen) worden overgeboekt naar de betreffende kolom van Staat B met negatieve boeking in de veevoerkolom (resp. krachtvoerkolom).

43. De aangekochte meststoffen worden eveneens in het specificatie-register S.R. nader gespecificeerd, zodat alleen vermelding van het bedrag in het kasboek voldoende is. Uit de aard der zaak moet het totaal van de kasboekkolom overeenstemmen met het totaal aankoopbedrag volgens register S.R. Vracht, papieren zakken e.d. verhogen de aankoopprijs en worden dus niet afzonderlijk opgenomen.
Kunstmeststrooiing op bouwland wordt niet apart gehouden, (bouwlandkosten worden beschouwd als kosten rundveehouderij).

Kolommen i t/m l

44. Voor het afzonderlijk vermelden van bepaalde kosten, welke men apart wenst te zien zijn hier een drietal kolommen gereserveerd. Toelichting hierop is overbodig.

Kolommen m en n. Werktuig- en trekkerkosten.

45. In kolom m wordt het codenummer geboekt voor de aanduiding van het in kolom n geboekte bedrag.
In deze kolom worden opgenomen:

30. Onderhoud werktuigen en aanschaffing klein gereedschap. Grote onderhoudsposten, over meerdere jaren te verdelen, worden geboekt in kolom x; "Bedrijf". Zie tevens: Algemene Instructie, blz. 45, punt 159.
Rijwielkosten worden niet in deze kolom geboekt, maar opgenomen in kolom x, met omschrijving in kolom ij.
Aan het einde van het boekjaar wordt hiervoor in voorkomende gevallen een bepaald bedrag ingecalculeerd.

31. Trekkerbenzine.

32. Trekkerpetroleum.

33. Smeerolie voor trekker.

34. Spuitvet voor trekker.

35. Reparatie trekker door derden

36. Dieselolie voor trekker.

39. Overige trekkerkosten.

Kolommen o en p. Veearts- fokverenigingskosten, dekgelden.

46. Ziektebestrijding vee en dekgelden worden in deze kolom opgenomen.

81. Veeartskosten; 82. Fokvereniging; 83. Dekgelden.

Het komt blijkbaar voor, dat subsidie voor de contrôleverenigingen rechtstreeks aan de boer uitbetaald wordt. Deze subsidie moet in de boekhouding in mindering worden gebracht op de aan de contrôlevereniging betaalde kosten.

Kolommen q en r. Pacht, onderhoud gebouwen, overige kosten.

47. In deze kolom worden opgenomen:

Code: 11. Pacht.

12. Onderhoud drainage. (Wanneer zeer hoog - over meerdere jaren te verdelen.)

15. Onderhoud gebouwen, erf, wegen en sloten voor rekening van de pachter.

2. Zaaizaad en pootgoed.

4. Paardekosten.

42. Hoefbeslag; 43 Onderhoud en aanschaffing paardetuigen.

5. Werk door derden voor grasland en voedergewassen (met omschrijving in kolom x.)

7. Kosten kaasbereiding.

9. Overige kosten

91. Emballage; 92. Kosten marktbezoek; 93. Boekhouding; 95. Onkruidbestrijding grasland; 97. Afleveringskosten; 99. Verzekeringen; 999. Algemene kosten.

48. Het in kolom q en r op te nemen zaaizaad moet betrekking hebben op de gewassen van de lopende oogst. Zaaizaad voor de volgende oogst moet worden opgenomen in kolom x, met omschrijving in kolom ij.

49. Kosten voor verzekering van gebouwen mogen niet worden opgenomen onder 99 (kolom q/r) maar dienen apart te worden opgenomen in kolom x, met omschrijving in kolom ij.

50. Onder emballage wordt hier verstaan het betaalde statiegeld voor zakken.
Kosten voor papieren zakken, bijv. bij aankoop van kunstmest, komen dus niet onder code 9 (kolom r), maar worden bij de kosten voor de kunstmest opgeteld.

51. Onkruidbestrijdingsmiddelen voor grasland worden opgenomen onder codenummer 95. Wanneer echter de onkruidbestrijding door derden wordt uitgevoerd en dus in het te betalen bedrag zowel arbeidsloon als kosten voor het gebruikte bestrijdingsmiddel zijn begrepen, wordt het bedrag gecodeerd met 5. Van dit bedrag moet in kolom ij een omschrijving van de aard van de werkzaamheid worden gegeven met vermelding: "door derden".

52. Vaak doen zich bij de uitwerking moeilijkheden voor bij de post 15 "onderhoud gebouwen voor rekening van de pachter". Op deze rekening mogen alleen de kosten van onderhoud gebouwen worden opgenomen, welke normaal (dus ongeacht de bepalingen van het pachtcontract) voor rekening van een pachter komen (klein onderhoud). Het groot onderhoud, dat dus normaal voor rekening van de eigenaar komt, wordt geboekt in kolom x met omschrijving in kolom ij. Aan het eind van het jaar moet aan de pachter worden gevraagd, hoeveel hij van de in kolom x geboekte bedragen voor onderhoud van de eigenaar terugontvangt. Bij eigenaarsbedrijven behoeft deze vraag uiteraard niet te worden gesteld. Zie tevens Algemene Instructie April 1953, Hoofdstuk III, § 20.

53. Kolommen s en t. Aankoop varkens.

De betaalde bedragen voor aankoop van biggen en varkens worden hier genoteerd.
Voor codering zie punt 37.
Er moet aandacht aan worden besteed, dat, wanneer er een bedrag voor aankoop van biggen en/of varkens is opgenomen, deze aankoop ook op de inventarisatie wordt vermeld.
Door "afchecken" in deze kolom kan men deze geconstateerde overeenstemming aangeven.

Kolommen u en v. Overige kosten varkens.

54. Deze kolom is bestemd voor vermelding van betaalde dekgelden, veeartskosten voor varkens en kosten van reparatie van varkenshokken.
Wanneer bepaalde kosten niet gesplitst zijn, zoals bijv. verzekering en veeartskosten en er een gering aantal varkens aanwezig is, kan het gehele bedrag ten laste van de rundveehouderij, als zijnde het belangrijkste bedrijfsonderdeel, worden gebracht.

Kolommen w en x. Overige uitgaven.

55. De overige uitgaven zijn gesplitst in: "Privé" en "Bedrijf". In kolom w "Privé" worden opgenomen de zuivere privé-uitgaven, bijv. huishoudgeld, loon voor kinderen, loon dienstbode. In kolom x "Bedrijf" komen die uitgaven, welke wel betrekking hebben op het bedrijf, maar welke niet of niet geheel als kosten voor het lopende boekjaar kunnen worden beschouwd. In deze kolom worden dus geboekt:

a. zaaizaad en pootgoed voor de volgende oogst,

b. aankopen van werktuigen (geen klein gereedschap),

c. afgedragen loonbelasting en sociale lasten, aankoop van ziekenfondscoupons, betaalde pensioenfondszegels,

d. eigenaarslasten, zoals polderlasten, grondbelasting, verzekering gebouwen, betaalde hypotheekrente, groot onderhoud gebouwen. Ook bij de bedrijven, welke eigendom zijn van de deelnemer, moeten de eigenaarslasten volledig met een duidelijke omschrijving worden opgenomen. Het is nl. van betekenis, dat bekend is, welke omvang deze betalingen hebben,

e. onderhoudskosten van rijwielen,

f. betaalde schulden (begin boekjaar) voor weidegeld en pacht voor vorige boekjaren, voor in het vorig jaar aangekochte meststoffen, veevoer en vee,

g. grote bedragen voor afrastering weiland of grote bedragen voor reparatie werktuigen, welke kosten over enige jaren moeten worden verdeeld.

In kolom ij moeten al deze posten worden omschreven.

HOOFDSTUK IV

HET RESULTATENBOEK

§ 10. A l g e m e e n

56. In het resultatenboek komen staten voor, welke in de loop van het boekjaar worden ingevuld en staten, welke aan het eind van het jaar worden gebruikt bij de uitwerking van de boekhouding.
Ook voor het resultatenboek geldt, dat de gegevens, welke door de gedetacheerden van het L.E.I. worden overgenomen van staat 1.03 W door de boer, die zijn administratie zelf verzorgt, rechtstreeks in het resultatenboek worden opgenomen.

57. <u>In te vullen aan het begin van het boekjaar.</u>

Staat C.

a. naam, adres, enz.;

b. indeling van het bedrijf;

d. oorzaak verschil in oppervlakte met vorig jaar.

Staat H1.)
Staat K1.) Aantal aanwezige dieren begin boekjaar.

Staat M. Voorraden producten uit eigen bedrijf.
Specificatieregister: beginvoorraden aangekocht veevoeder en veldinventaris.

58. <u>In te vullen per 2 weken.</u>

Staat E. Verbruik van producten uit eigen bedrijf.

Staat F. Betaald loon vreemd personeel.

Staat G 1. Gewerkte uren boer en gezinsleden.

Staat H 1.)
Staat K 1.) Aantal dieren aan het einde van de twee weken.

Specificatieregister: Aankopen veevoeder en kunstmest.

59. <u>In te vullen aan het einde van het boekjaar</u>

Staat C. c, e, f, g. Mechanisatie en algemeen.

" D. Specificatie van de melkproductie, berekening kostprijs enz.

" G2. Berekening arbeidskrachten en loonkosten.

" H2. Omrekening veestapel.

" H3. Berekening omzet en aanwas rundvee.

" H4. Berekening standaarduren.

" K2. Berekening geïnvesteerd kapitaal en rente.

" K3. Berekening loon varkenshouderij.

" K 4, 5 en 6. Berekening omzet en aanwas paarden, schapen en varkens.

" L. Berekening pacht en werktuigkosten.

" M. Berekening voorraadverandering veevoeder uit eigen bedrijf.

" SR. Eindvoorraden en -schulden veevoer e.d.

Staat C.

§ 11. De staten van het Resultatenboek

In te vullen aan het begin van het boekjaar.

60. Onderdeel a moet, voor zover bekend, zo volledig mogelijk worden ingevuld.

61. Onderdeel b wordt ingevuld aan de hand van formulier 1.00 W. Gelet moet worden op volledigheid en tellingjuistheid. Wanneer een verschil met vorig boekjaar wordt geconstateerd, dan moet dit worden geverifieerd en worden vermeld op onderdeel d. Zie ook punt 8.

Staat D. Specificatie van de melkproductie.

62. Deze staat wordt uitsluitend gebruikt bij de uitwerking van de boekhouding. Zie punt 92.

Staat E. Verbruik van producten uit eigen bedrijf.

63. De per 2 weken in te vullen gegevens op deze staat worden ontleend aan staat 1.03 W.
Per product worden hier de door rundvee en varkens verbruikte producten uit eigen bedrijf opgenomen.
De aan rundvee, paarden en schapen vervoederde hoeveelheden worden opgenomen onder Rundvee.
Als emolumenten verstrekte producten worden op deze staat per arbeider opgenomen. Zie ook formulier 1.01 W. De verbruikte melk wordt onderscheiden in zomer- en wintermelk.
Wanneer gedurende het boekjaar regelmatig melk aan huis wordt verkocht tegen een constante prijs, kan worden volstaan met het op deze staat vermelden van de hoeveelheden. Aan het einde van het boekjaar wordt dan met behulp van Staat D (zie punt 92) deze opbrengst alsnog bij de totale melkproductie, zowel in kg als in geld, opgenomen.
Het verbruik moet betrekking hebben op het lopende boekjaar.

64. De waarde van voor de huishouding geslachte dieren wordt hier niet opgenomen, daar deze waarde wordt opgenomen bij de berekening van het saldo omzet en aanwas.

Staat F. Betaald loon vreemd personeel.

65. Aan de hand van het door de deelnemer bij het begin van het boekjaar ingevulde formulier 1.01 W, moet per arbeider een aantal gegevens op deze staat worden vermeld, met behulp waarvan, bij de uitwerking der boekhouding alsnog bepaalde kosten, resp. bepaalde sociale lasten kunnen worden toegerekend. De verwerking van deze gegevens is als volgt: Wanneer op formulier 1.01 staat aangegeven, dat bijv. de loonbelasting niet op het loon wordt ingehouden, dan moet op deze Staat F worden genoteerd:
Loonbelasting bijtellen -------- ja. Zie ook punt 11.
Verder wordt per arbeider per periode aangegeven het volgens de kasstaat 1.03 W; onderdeel B betaalde loon.

66. Wanneer door de deelnemer op staat 1.03 W, onderdeel B, het aantal uren, door vreemd personeel gewerkt, wordt opgegeven, dan moet dit tevens worden opgenomen op de Staat F.
Veelal zal de beschikbare ruimte van deze staat hiertoe voldoende zijn, wanneer dit niet het geval is, dan kan de kolom: "Loon Kasstaat" worden gesplitst, zodat men hiervoor per arbeider een apart kolommetje maakt.

Staat G 1. Gewerkte uren van boer en gezinsleden.

67. De uren van de handenarbeid van boer en zijn gezinsleden en de uren van de dienstbode, waarin zij voor het bedrijf heeft gewerkt, worden per persoon per twee weken overgenomen van Staat 1.03 W op Staat G 1.

Staten H 1 en K 1. Inventarisaties van de veestapel.

68. Op de eerste regel worden de per 1 Mei aanwezige aantallen dieren opgenomen, waarbij de dieren worden gespecificeerd, zoals in de kop van deze staat is vermeld. De gegevens worden ontleend aan Staat 1.03 W.

Regelmatig wordt aan het eind van een 2-wekelijkse periode de samenstelling van de veestapel opgenomen op Staat 1.03 W. Daarbij moeten tevens de mutaties t.o.v. de vorige inventarisatie worden vermeld, bijv. 1 gestorven, 1 verkocht, 2 aangekocht. Deze gegevens worden door de gedetacheerde overgenomen op Staat H 1 en K 1. Wanneer een dier naar een andere groep overgaat, moet dit eveneens in de kolom "mutaties" op deze staat worden aangetekend, bijv. in de kolom kalveren: 1 naar groep 1-2 jaar overgegaan, op te nemen in kolom b, onderdeel O: 1 st.
Bij verkopen en aankopen van vee dient steeds in het oog te worden gehouden, dat de betreffende bedragen op Staat A of Staat B zijn geboekt. Indien een aan- of verkoopbedrag is geboekt, dient dit op de Staten H 1 en K 1 met een checkteken te worden aangegeven, zodat op deze Staten steeds te zien is tot welke datum de veestapel met de kasstaten is gecontroleerd. Zie hieromtrent tevens de punten 30, 37, 39 en 53.

69. Regelmatige contrôle van deze inventarisaties is een dringend vereiste. Het is niet alleen voldoende te verifiëren of inderdaad alle door aan- en verkopen, geboorten en sterfte veroorzaakte mutaties zijn opgenomen, er moet tevens op worden gelet of inderdaad op de juiste tijd bepaalde dieren "overgaan" naar een volgende rubriek en of niet verzuimd is bepaalde dieren over te boeken naar een volgende rubriek.
Lammeren gaan na drie maanden over naar de rubriek schapen.
Biggen worden na vier perioden overgeboekt naar de rubriek loopvarkens.
Heeft men op een bepaald moment, na een intensieve contrôle, de juistheid en volledigheid geconstateerd, dan dient dit te worden aangegeven, door bij de laatste gecontroleerde periode een paraaf te zetten, als aanwijzing, dat tot zover de cijfers zijn gecontroleerd en accoord bevonden.
Dit bespaart aanmerkelijk tijd, daar men anders bij constateren van verschillen de gehele inventarisatie moet doorlopen.

70. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt, dat de aansluiting met de laatste inventarisatie (eindbalans) van het vorige boekjaar aanwezig moet zijn.

Specificatieregister voor veevoer en meststoffen.

71. Veevoeder (blz. 12 t/m 19).

De op de uitgavenstaat (Staat B) genoteerde totaalbedragen voor veevoeder worden in het specificatieregister nader gespecificeerd. Er moet op worden gelet, dat betalingen voor veevoer, welke kort na de aanvang van het boekjaar plaats vinden, ook betrekking kunnen hebben op veevoer, dat vóór 1 Mei op het bedrijf is ontvangen. Is het veevoer reeds vóór 1 Mei ontvangen, dan worden de betrokken bedragen in de kolom x "overige uitgaven: bedrijf" geboekt met omschrijving "schuld veevoer".
Regelmatige contrôle op het overeenstemmen van de totalen van het specificatieregister met de uitgavenstaat (Staat B) is vereist. Zie ook punt 26.

Voor de onderscheiding en indeling van de diverse voedersoorten wordt verwezen naar bijlage IV.
Behalve de bedragen moeten de aantallen kilogrammen eveneens worden genoteerd.
Het blijkt nuttig te zijn in de omschrijvingskolom behalve de naam van de leverancier eveneens te vermelden de periode, waarop de levering betrekking heeft. Immers, wanneer regelmatig van een vaste leverancier betrokken wordt, bijv. van een coöperatie, kan men aan de hand van de perioden van levering, veelal via de maandnota's controleren of inderdaad geen nota is verzuimd te boeken en zo ja, dit alsnog achterhalen.
De kosten voor grasdrogen worden in de rubriek krachtvoer afzonderlijk vermeld. Zie ook punt 113.
Betaald weidegeld wordt opgenomen onder melkproducten met aanduiding W.
Inkuilingskosten (A.I.V.-zuur,"Hardeland"-kosten, inkuilingsmelasse, zand e.d. voor inkuilen) moeten, - onder ruwvoer - afzonderlijk worden opgenomen.
De beginvoorraden worden ingevuld vanaf het bij het begin van het boekjaar door de deelnemer verstrekte formulier 1.00 W. Zie ook punt 9.
Het vermelden van subtotalen gedurende het boekjaar werkt zeer nuttig i.v.m. het besparen van tijd gedurende de uitwerkingsperiode.

72. Meststoffen (blz. 20 en 21)

Evenals de bedragen besteed aan veevoer moeten de bedragen voor aangekochte meststoffen gespecificeerd worden in het specificatieregister. Hiervoor zijn de bladzijden 20 en 21 van het Resultatenboek gereserveerd.
De totaalbedragen genoteerd op de uitgavenstaat (Staat B) voor meststoffen (hetzij in kolom h of tijdelijk in kolom g) (zie punt 42) en bij kasboeken K.W.F. genoteerd in kolom k/l, worden op de bladzijden 20 en 21 gespecificeerd in stikstof-, fosfaat-, kalimeststoffen en overige meststoffen.
Naast de hoeveelheid en het bedrag moeten ook de hoeveelheden zuivere meststof worden genoteerd. De mengmeststoffen moeten direct worden verdeeld. Voor de berekening van de hoeveelheden zuivere N, P_2O_5 en K_2O en voor de verdeling van het bedrag van de gemengde meststoffen wordt verwezen naar de bijlagen II en III.
Vracht, papieren zakken e.d. verhogen de aankoopprijs en worden dus niet afzonderlijk opgenomen.
Door het trekken van een horizontale lijn moet een afscheiding worden gemaakt tussen de aankopen voor de lopende oogst en de aankopen voor de volgende oogst.
Wanneer geen strooiing voor de lopende oogst meer plaats vindt, zal de deelnemer de voorraad kunstmeststoffen (zie Staat 1.02 W) en de schulden moeten opgeven, teneinde een juiste splitsing over de beide oogstjaren mogelijk te maken.

HOOFDSTUK V

HET WERKTUIGENREGISTER

§ 12. A l g e m e e n

73. In het werktuigenregister wordt de werktuigeninventaris van het bedrijf opgenomen. Aan de hand hiervan vindt de berekening van de afschrijving en rente dode inventaris plaats. (Zie punt 111.)
Tevens is op de eerste bladzijde ruimte gereserveerd voor vermelding van die posten, welke over meerdere jaren moeten worden verdeeld; bijv. grote onderhoudskosten werktuigen en gebouwen.(Zie ook punt 31.)

74. De te volgen werkwijze en de te gebruiken afschrijvingspercentages zijn uitvoerig behandeld in Hoofdstuk V van de Algemene Instructie (blz. 41 t/m 47), zodat hier met verwijzen naar genoemd hoofdstuk kan worden volstaan.

HOOFDSTUK VI

HET UITWERKEN VAN DE BOEKHOUDING

§ 13. A l g e m e e n

75. Bij het uitwerken van de boekhouding dient men steeds voor ogen te houden, dat de boekhouding zodanig moet worden uitgewerkt, dat de gegevens, benodigd voor het samenstellen van een standaardoverzicht, daaruit op zo eenvoudig mogelijke wijze kunnen worden opgemaakt. Dit standaardoverzicht geeft cijfers betreffende:

a. Algemene bedrijfsgegevens; o.m. oppervlakte, veebezetting, graslandgebruik.

b. Rentabiliteit van het bedrijf als geheel.

c. Bijkomende voederkosten per melkkoe, productiegegevens, kostprijs en opbrengstprijs van de melk.

<u>Vorderingen, schulden en voorraden aan het eind van het boekjaar</u>.

76. Voorraden van marktbare gewassen moeten worden gesplitst in:

a. voorraden bestemd voor verkoop;

b. voorraden bestemd voor veevoer.

Voorraden bestemd voor verkoop, moeten bij eventueel reeds plaats gevonden verkopen worden opgenomen op Staat A ontvangstenstaat.
Voorraden bestemd voor veevoer worden opgenomen op Staat M: "Berekening voorraadverandering veevoer uit eigen bedrijf".
Voorraden aangekocht veevoer worden, gewaardeerd tegen aankoopprijs, opgenomen in het specificatieregister.

77. Vorderingen en schulden worden alleen opgenomen bij die posten, waar onderscheid wordt gemaakt tussen oogstjaar en boekjaar. Dit zijn de volgende posten:

a. <u>Vorderingen</u>

Alleen die vorderingen worden opgenomen, welke betrekking hebben op:

1. verkochte producten (ook melkgeld);
2. verkocht vee;
3. weidegeld.

b. <u>Schulden</u>

Alleen die schulden worden opgenomen, welke betrekking hebben op:

1. weidegeld;
2. pacht;
3. aangekocht veevoer;
4. aangekocht vee;
5. kosten van werk door derden;
6. benzine, olie, spuitvet (indien trekker aanwezig is).

78. Wanneer in het kasboek alle ontvangsten en uitgaven zijn opgenomen op de Staten A en B en de bovengenoemde posten in het kasboek resp. resultatenboek zijn vermeld, staan alle basisgegevens voor de boekhouding vast.

Deze gegevens dienen zodanig te worden gegroepeerd, dat daaruit de bedrijfsresultaten,in enkele cijfers uitgedrukt, kunnen blijken.
In de eerste plaats dienen daartoe alle staten volledig te worden geteld, terwijl van verschillende kolommen recapitulaties moeten worden gemaakt (bijv. kolom ij van Staat A, Staat E enz. enz.) omdat de detailcijfers voor verdere berekeningen nodig zijn.
Vervolgens moeten nog verschillende niet-betaalde kosten (rente en afschrijving werktuigen, eigen loon enz.) en niet-ontvangen opbrengsten (omzet en aanwas) worden berekend, welke met de totalen van de diverse staten worden samengevat op het deelnemersverslag.
Al deze werkzaamheden worden samengevat onder: "Het uitwerken van de boekhouding", hetwelk hieronder nader wordt toegelicht.

§ 14. Het tellen en recapituleren van de verschillende staten

79. Als alle posten in het kasboek en in het resultatenboek zijn ingeboekt, kan worden begonnen met de eerste phase van het uitwerken, nl. het afsluiten van de bij het inboeken gebruikte staten. Daartoe worden alle kolommen van deze staten geteld en moeten,voor zover mogelijk,de tellingen gecontroleerd worden met behulp van vierkantscontrôle. Verder moet de aansluiting van de specificatiestaten aan het Kasboek worden gecontroleerd.

§ 15. Het afsluiten van Staat A (ontvangsten-staat).

80. Wanneer Staat A is geteld en met behulp van de vierkantscontrôle is accoord bevonden, moeten nog enkele recapitulaties worden gemaakt. Het betreft hier de volgende kolommen:
Totaal kolommen d t/m g (voor kasboek K.W.F. kolommen d + e) te specificeren in: Nuka = nuchtere kalveren; Ka = kalveren; Jv = jongvee; Mk = melk- en kalfkoeien; Mv = mestvee; St = stieren; Pa = paarden en Sch = schapen.
Van elke rubriek moeten totaal aantal en bedrag worden vermeld.
Het totaal bedrag van de recapitulatie moet worden gecontroleerd op overeenstemming met de totaaltelling der kolom.

81. Kolommen h t/m l = "Melk aan fabrieken" moeten worden gespecificeerd in:
Z = melkproductie zomerperiode.
W = melkproductie winterperiode.
N = ontvangen nabetaling.

Wanneer restituties van het Zuivelfonds zijn ontvangen, moeten deze ook apart worden vermeld.
De onderscheiding tussen zomerperiode en winterperiode (zie punt 33) moet worden aangegeven door het trekken van een horizontale lijn na de boeking van de laatste zomermelkaflevering.
Het verdient aanbeveling het subtotaal zomerperiode reeds tijdens het inboeken vast te stellen en aan te geven, daar dit bij het uitwerken tijd bespaart.

Kolom r/s. Diverse ontvangsten.

82. Bij de recapitulatie van deze kolommen moet van elke post een omschrijving worden gegeven.
Het zal duidelijk zijn, dat elke omschrijving slechts éénmaal bij de recapitulatie mag voorkomen.

Kolommen t en u. Opbrengsten varkens.

83. De totalen in deze kolommen moeten worden gespecificeerd in:

Bg + Lv = biggen + loopvarkens.
Mv = mestvarkens en Z = fokzeugen.

84. Wanneer bepaalde overboekingen moeten plaats vinden, bijv. wanneer een verkeerde kolom is gebruikt of wanneer in afwachting van een antwoord op een vragenbrief een bedrag voorlopig is geboekt in kolom ij, en dus daarna in de juiste kolom moet worden geboekt, dan moet de afboeking duidelijk als negatief worden aangegeven (liefst in rood of met het teken: %) en moet aandacht worden geschonken aan het gelijkblijven van het totaal ontvangstenbedrag.
(Contrôle op juiste overboeking.)

§ 16. Het afsluiten van Staat B (uitgaven-staat)

85. Evenals voor Staat A moeten voor Staat B recapitulaties worden gemaakt van enkele kolommen.
Zo moet van kolom x "Overige uitgaven-Bedrijf" een specificatie worden gemaakt, op grond waarvan de posten (of gedeelten van posten), welke op het lopende boekjaar betrekking hebben via overboekingen moeten worden overgebracht naar de kolom(men) waar zij thuis horen. Dit zullen in het algemeen posten zijn, waarvan niet bekend was, of en in hoeverre zij tot de kosten van het lopende boekjaar zijn te rekenen en posten waarvan niet bekend was, of en in hoeverre zij tot privé of het bedrijf zijn te rekenen.
Bijv. wanneer in kolom x grote reparatiekosten van een bepaald werktuig zijn geboekt en deze kosten volgens de Algemene Instructie over meerdere jaren moeten worden verdeeld, dan wordt het gedeelte ten laste van het lopende boekjaar via een overboeking overgebracht op kolom m/n.
De resterende posten in kolom x moeten gespecificeerd worden genoteerd.

86. Kolom d/e: aankopen dieren.

Evenals de kolommen: Verkopen dieren in de ontvangstenstaat, moet de kolom: aankopen dieren worden gespecificeerd en gerecapituleerd naar diersoort.
Voor de onderscheiding naar rubriek en de wijze van aangeven wordt verwezen naar punt 80.

87. Al naar gelang de gewenste kostensplitsing moet de kolom r, wat betreft de overige kosten nader worden gespecificeerd; als minimumsplitsing moet worden aangehouden de splitsing van het deelnemersverslag.

88. De voorgeschreven werkwijze bij het afsluiten van de Staten A en B is de volgende:

a. op de laatst gebruikte bladzijde - (indien nog voldoende ruimte over is) - beter nog op een nieuwe bladzijde - worden de tot daartoe ingeboekte en getelde bedragen (totaalbedrag + diverse kolommen) met een horizontale streep afgesloten;

b. de volgende ruimte wordt gebruikt voor eventuele overboekingen en het bijboeken van eventuele vorderingen resp. schulden (vee-aankopen resp. -verkopen) en eventuele voorraden trekkerbenzine, -petroleum enz.;

c. na de overboekingen worden de diverse kolommen opnieuw geteld en met behulp van vierkantscontrôle worden de nieuwe totalen gecontroleerd op overeenstemming met de totaalkolom;

d. hierna worden de diverse specificaties/recapitulaties aangebracht, waarvan de totaalbedragen dus weer moeten overeenstemmen met het reeds gevonden kolom-totaal.
Is deze overeenstemming geconstateerd, dan kan de staat als afgesloten worden beschouwd.

89. Er wordt met nadruk op gewezen, dat specificaties, overboekingen e.d. duidelijk moeten worden aangegeven, zodat later steeds op eenvoudige wijze is te reconstrueren, wat, hoe en waarom een en ander is geschied.

§ 17. H e t " a f s l u i t e n " v a n S t a a t C

90. Aan het einde van het boekjaar kunnen de gegevens betreffende de mechanisatie te vermelden onder C worden ingevuld.
Het onderdeel e: "Algemene opmerkingen" wordt gebruikt, wanneer men van mening is, dat een (korte) toelichting nodig is. Hier kunnen dus bijv. worden vermeld opmerkingen betreffende bijzondere bedrijfsomstandigheden, zoals bijv. ziekten, kwaliteiten van de boer/bedrijfsleider, ligging percelen t.o.v. bedrijfsgebouwen, enz. enz. kortom die opmerkingen, die van belang kunnen zijn bij beoordeling van de uitkomsten van het betrokken bedrijf.
Onderdeel f spreekt voor zichzelf.
Onderdeel g wordt gebruikt, wanneer men een aantal contrôlepunten heeft afgewerkt en men wil aantekenen dat, eventueel wanneer en door wie de betrokken contrôle is uitgevoerd.
Zie voor de contrôlepunten bijlage VI.

§ 18. H e t a f s l u i t e n v a n S t a a t E. Verbruik van producten uit eigen bedrijf.

91. Op deze staat is regelmatig over een periode van 2 weken het verbruik van producten uit eigen bedrijf opgenomen.
Het totale verbruik wordt voor iedere kolom gesplitst in zomerperiode en winterperiode (voor akkerbouwproducten in vorige oogst en lopende oogst).
Vervolgens wordt op de regels IV en V de prijs per eenheid vermeld, waartegen de verbruikte producten worden gewaardeerd.
Over de hoogte van deze prijzen voor producten uit eigen bedrijf volgen aan het einde van het boekjaar nog nadere instructies van het hoofdkantoor.
Op de regels VI en VII worden daarna de opbrengsten in geld per periode resp. per oogstjaar berekend, terwijl regel VIII het totaal van de regels VI en VII vermeldt.
Als prijs voor de volle melk wordt genomen de gemiddelde opbrengstprijs in de zomer, resp. winterperiode. (Zie Staat D regel 1g en 2g.)
De waarde van voor de huishouding geslachte dieren wordt opgenomen bij de berekening van de omzet en aanwas. (Staat H resp. K.)

§ 19. H e t i n v u l l e n e n a f s l u i t e n v a n S t a a t D. Specificatie van de melkproductie.

92. Wanneer Staat E is afgesloten kan worden overgegaan tot de invulling van Staat D:
Specificatie van de melkproductie.

De bedragen, hierop te vermelden, worden afgerond op hele guldens.
Op regel 1 en 2 wordt de melk verantwoord, die aan de fabriek is afgeleverd, volgens de gegevens van het kasboek. In kolom a worden de naam en plaats van de melkfabriek vermeld. Het invullen van de kolommen g en h op de regels 1, 2, 15, 16 en 17 is noodzakelijk voor contrôledoeleinden.
De gevonden bedragen van 1g en 2g dienen als omrekeningsbedragen voor de verbruikte melk voor huisverkoop, huishouding, emolumenten en veevoeder.
Aan de hand van de vermelde vetpercentages onder d1 en d2 worden de kilogrammen melkvet berekend (kolom e) van de melk voor huisverkoop, huishouding, emolumenten en veevoeder, waarvan de aantallem kilogrammen en de bedragen (zomer- en winterperiode apart) wordenovergenomen van Staat E regels I, II, VI en VII.
Bij de nabetaling is een splitsing gemaakt in ontvangen nabetaling en (op ledenkapitaal) bijgeschreven nabetaling. Deze 2 bedragen kunnen ook worden samengetrokken.
In 14a wordt de totale melkproductie, dus het totaal van de kolommen b en c ingevuld; 14d wordt gevonden door 100 x 14e te delen door 14a; 17g is het quotient van 100 x 17f en 14a; 15g + 16g is het quotient van 15 + 16f en 1b + 2c. Dus in formule: $14d = \frac{100 \times 14e}{14a}$, $17g = \frac{100 \times 17f}{14a}$ en $15g + 16g = \frac{15f + 16f}{1b + 2c} \times 100$.

93. De onderdelen 18 t/m 20 spreken voor zichzelf. Onderdeel 20 is speciaal ingelast ter bepaling van de duur der stalperiode gedurende het afgelopen boekjaar.

94. Onderdeel 21 is bestemd voor de berekening van de kostprijs per 100 kg melk.

21a over te nemen van deelnemersverslag regel 25e
21b " " " " " " 36m
21c " " " " " " 39m t/m 45m.
De kostprijs wordt afgerond op f. 0,10.

§ 20. H e t a f s l u i t e n v a n S t a a t F. Betaald loon vreemd personeel.

95. Op deze staat zijn regelmatig per periode van 2 weken de volgens de kasstaat betaalde lonen vreemd personeel opgenomen.
Wanneer op deze staat de bedragen der laatste periode zijn vermeld, wordt op regel a per arbeider het totaal bedrag vermeld.
De emolumenten (regel b t/m d) worden overgenomen van:

1. Staat E, waar de als emolumenten verstrekte producten uit eigen bedrijf zijn genoteerd;
2. formulieren 1.01 W, waar de overige emolumenten zijn vermeld voor de vaste arbeider.

De zelfinboekende deelnemers, die staat 1.01 W niet gebruiken, vullen rechtstreeks Staat F in.
De bij de afsluiting bij te tellen percentages loonbelasting, ziekenfondspremie, pensioenfondspremie, wachtgeld- en werkloosheidspremie en sociale lasten worden aan het einde van het boekjaar door het hoofdkantoor verstrekt. Op de kasstaat voor uitgaven zijn de sociale lasten buiten bedrijf geboekt, omdat de werkelijk betaalde sociale lasten zeer moeilijk per boekjaar zijn te splitsen. Daarom wordt aan het einde van het boekjaar een vast percentage sociale lasten ingecalculeerd.

96. Het loon voor de dienstbode wordt, hoewel berekend volgens: het aantal voor het bedrijf gewerkte uren x de loonnorm voor eigen personeel, beschouwd als vreemd personeel. Vandaar, dat dit loon wordt berekend op Staat G en het totaalbedrag wordt opgenomen in het vetomlijnde gedeelte, regel 1, op Staat F waar het met het totaal loonbedrag onder j en de bijgeboekte sociale lasten, (regel k) voor vreemd personeel het totaal-bedrag, inclusief sociale lasten voor vreemd personeel vormt. Dus regel 1: loon dienstbode (vetomlijnde gedeelte) wordt overgenomen van Staat G, regel j: "totaal loonbedrag".

§ 21. H e t a f s l u i t e n v a n S t a a t G

97. Onderdeel 1. Gewerkte uren van boer en gezinsleden. Gedurende het boekjaar zijn regelmatig de door de boer, gezinsleden en dienstbode voor het bedrijf gewerkte uren opgenomen op Staat G. Na het inboeken van de laatste periode wordt van elke kolom het totaal aantal gewerkte uren vermeld (regel a).
Op regel b wordt voor iedere betrokken persoon het percentage beschikbaarheid vermeld: op regel c wordt voor elk medewerkend gezinslid in een percentage aangegeven in hoeverre hij/zij als volwaardig is te beschouwen. Deze volwaardigheid wordt uitgedrukt in procenten van de arbeidsgeschiktheid van een volwassen mannelijk arbeider en wel overeenkomstig de loonverhoudingen van de C.A.O., zodat (behoudens in geval van invaliditeit) personen van gelijke leeftijd en geslacht alle voor eenzelfde percentage volwaardig worden geacht. Deze percentages worden aan het einde van het boekjaar tegelijk met de voor elke leeftijds-groep aan te houden loonnormen door het hoofdkantoor opgegeven. Regel d "Arbeidsaanbod" wordt berekend als uitkomst van de vermenigvuldiging: beschikbaarheid x volwaardigheid, dus regel b x regel c. Aan te geven in 2 decimalen.

Onderdeel2.

Berekening arbeidskrachten en loonkosten

98. a. Boer en gezinsleden.

Het arbeidsaanbod boer en gezinsleden, te vermelden op regel a wordt gevormd door het horizontaal getelde totaal van onderdeel 1, regel d (exclusief arbeidsaanbod dienstbode !!). Aan te geven in 2 decimalen.
De norm voor jaarloon inclusief sociale lasten wordt aan het einde van het boekjaar door het hoofdkantoor verstrekt. Arbeidsaanbod x norm geeft totaal loonbedrag.

99. b. Betaald personeel.

De beschikbaarheid voor het bedrijf van de betaalde arbeids-krachten wordt bepaald door de tijd, waarover het loon is uitbetaald.
De volwaardigheid wordt ook hier bepaald afhankelijk van leeftijd en geslacht overeenkomstig de C.A.O. loonverhoudingen. Het totale loonbedrag wordt, per arbeider, overgenomen van Staat F, regel m.

100. c. Dienstbode.

Het voor de dienstbode onder 1, regel d berekende getal voor arbeidsaanbod wordt overgenomen op regel j. Vermenigvuldigd met de daarnaast te vermelden norm voor jaarloon, inclusief sociale lasten levert dit het totale loonbedrag op, hetwelk eveneens wordt opgenomen op Staat F regel 1, ter bepaling van de totale loonpost vreemd personeel.

101. Voor een uitvoerige uiteenzetting over arbeidskosten en arbeids-hoeveelheden wordt verwezen naar de Algemene Instructie dd. April 1953, blz. 35 t/m 40.

§ 22. Het afsluiten van Staat H 1 en 2

Onderdeel 1. Inventarisaties van de rundveestapel.

102. Deze staat, in de loop van het boekjaar regelmatig gecontroleerd met de kasstaten, en op het op de juiste datum overgaan van dieren naar een volgende leeftijdsgroep, wordt aan het einde van het boekjaar geteld, nadat op regel 27 de aantallen aanwezige dieren per 30 April zijn vermeld.
Het gemiddeld aantal dieren per groep wordt bepaald door het totaal te delen door het aantal inventarisaties. Hierbij kan het destijds verschafte "Tabellenboekje" goede diensten bewijzen. (Omrekeningstabel veestapel.)
De gemiddelden moeten worden aangegeven in twee decimalen.

Onderdeel 2. Omrekening veestapel.

103. De op onderdeel 1 van Staat H gevonden gemiddelden worden overgenomen in kolom b van onderdeel 2. Hierbij dient men er wel op bedacht te zijn, dat inderdaad de gemiddelden van onderdeel 1 bij de juiste rubriek in kolom b worden overgenomen. Met behulp van de voorgedrukte omrekeningsgetallen wordt dan kolom d: "Omgerekende dieren" berekend, waarvan, opgeteld op regel 11 het totaal wordt vermeld.
De getallen in kolom d worden eveneens in twee decimalen genoteerd.

§ 23. Het invullen en afsluiten van Staat H 3 en 4

Onderdeel 3. Berekening van de omzet en aanwas rundvee.

104. De berekening van de omzet en aanwas wordt uitvoerig besproken in de Algemene Instructie dd. April 1953 hoofdstuk VI, zodat hier kan worden volstaan met daarnaar te verwijzen. Aan het eind van het jaar worden de voor de waardering van het vee op begin- en eindbalans te gebruiken prijzen door het hoofdkantoor opgegeven.
De aantallen dieren voor begin- en eindbalans worden aan Staat H1 ontleend, alsmede de aantallen geboren resp. gestorven dieren. De gegevens over aan- en verkopen worden overgenomen uit resp. Staat B en Staat A. De winst/verliesberekening vindt verder per diersoort plaats als bij de goederenrekening in het dubbel boekhouden. De telling van het aantal dieren moet in debet en credit gelijk zijn.

Onderdeel 4. Berekening standaarduren.

105. De berekening van de standaarduren is gesplitst in een gedeelte betreffende grondgebruik en een gedeelte betreffende de veestapel.
De gegevens betreffende het grondgebruik worden ontleend aan de formulieren 1.00 W en 1.02 W.
De gegevens betreffende de veestapel (gemiddelde bezetting) worden ontleend aan Staat H2, regel 4, 9 en 10 en Staat K, gemiddeld: kolommen m t/m p en r t/m t.
De in kolom c en g te noteren standaarduren zijn vermeld op bijlage V.
Kolom d en h zijn het product van kolom b x kolom c resp. kolom f x kolom g.

§ 24. H e t i n v u l l e n e n a f s l u i t e n v a n S t a a t K 1 , 2 e n 3. Inventarisaties paarden, schapen en varkens. Diversen.

106. Voor de afsluiting van onderdeel 1 wordt verwezen naar punt 102. De werkwijze is hier dezelfde.
Lammeren moeten na drie maanden overgegaan zijn naar schapen en dus daarna in de telling voor de berekening van de gemiddelde schapenbezetting zijn opgenomen.
Biggen moeten na 4 perioden worden overgeboekt naar loopvarkens, in welke rubriek zo dan dus gaan meetellen voor de berekening van de gemiddelde varkensbezetting.

<u>Staat K2. Berekening geïnvesteerd kapitaal en rente levende inventaris.</u>

107. Als kosten voor het lopende boekjaar wordt o.m. een bepaald percentage rente, als vergoeding voor het geïnvesteerde kapitaal, berekend over de gemiddelde waarde van de veestapel. Deze berekening vindt plaats op Staat K, onderdeel 2. De gegevens voor de kolommen b en c worden overgenomen van Staat H3 en Staat K4, 5 en 6.
Als gemiddelde waarde wordt beschouwd het gemiddelde van beginwaarde en eindwaarde (kolom d, regels 4, 5, 6 en 7).

<u>Staat K3. Berekening loon varkenshouderij</u>

108. a. Aan de hand van de op Staat K1 berekende gemiddelde varkensbezetting wordt onder onderdeel 3 het loon bepaald, dat aan de varkens moet worden toegerekend.
Wanneer het gemiddeld aantal aanwezige varkens bekend is, kan van de tabel achterin het destijds verschafte "Tabellenboekje" worden afgelezen hoeveel uren ten laste van de varkenshouderij moeten worden gebracht. Tevens worden voor de verzorging bij het werpen 20 uur per worp ingecalculeerd.
Gesommeerd geeft dit het totaal aantal uren ten laste van de varkenshouderij.
Het aantal uren vermenigvuldigd met het uurloon voor volwaardige arbeidskrachten geeft het totaal loonbedrag ten laste van de varkenshouderij.

b. Onder d wordt op grond van de gemiddelde varkensbezetting en het door het hoofdkantoor aan het einde van het boekjaar aan te geven bedrag voor waarde van de mest per varken, de totaal in te calculeren opbrengst varkensmest berekend.

§ 25. H e t i n v u l l e n e n a f s l u i t e n v a n S t a a t K 4, 5 e n 6

Berekening van de omzet- en aanwasposten.

109. Zie Algemene Instructie dd. April 1953 en punt 104 van deze instructie.
De aantallen dieren voor begin- en eindbalans, alsmede het aantal geboren resp. gestorven dieren, worden ontleend aan Staat K1.

§ 26. H e t i n v u l l e n e n a f s l u i t e n v a n S t a a t L

<u>Onderdeel 1. Pacht.</u>

110. Voor de begrippen en werkwijze t.a.v. de pacht wordt verwezen naar de Algemene Instructie, Hoofdstuk III, waar het een en ander uitvoerig is uiteengezet.
De bedragen per m3 en de percentages voor rente en afschrijving silo's en andere kunstwerken worden in de loop van het boekjaar door het hoofdkantoor bekend gemaakt.

Onderdeel 2. Dode inventaris en werktuigkosten.

111. Dit onderdeel dient voor het bepalen van het totaal geïnvesteerde kapitaal in de dode inventaris, de afschrijving en rente werktuigen en het totaal van de werktuigkosten. De verschillende bedragen van dode inventaris en afschrijving kunnen uit het werktuigenregister op deze staat worden overgenomen. Als geïnvesteerd kapitaal van de trekker dient de vervangingswaarde te worden opgenomen. In afwijking met voorafgaande jaren en in afwijking van de akkerbouw- en gemengde bedrijven, wordt de rente van de trekker op dezelfde wijze berekend als de rente van de overige werktuigen. Op regel 4 komt dus het totaalbedrag van de dode inventaris (vervangingswaarde werktuigen, inclusief trekker en klein gereedschap) en hierover wordt de rente berekend op regel 5.
De rente bedraagt 2,4% van de vervangingswaarde van de werktuigen (regel 4). De berekening van de trekkerkosten op de trekkerstaat K kan in het vervolg door de gedetacheerden plaats vinden, waarbij de vervangingswaarde, mede op basis van de gegevens van vorig jaar, in overleg met de werktuigenspecialist kan worden vastgesteld. Op regel 6 wordt het bedrag opgenomen, dat op de kasstaat is berekend voor werktuigkosten (zie punt 45). Rekening houdend met beginvoorraad (olie, benzine e.d.) en vroeger betaalde kosten (regel 7) en eindvoorraad en kosten volgend boekjaar (regel 9) komt op regel 15 het totaal bedrag van de werktuigkosten, dat overgenomen kan worden op het verslag voor de deelnemer. Alle bedragen worden op hele guldens afgerond.

§27. H e t i n v u l l e n e n a f s l u i t e n v a n S t a a t M

Berekening voorraadverandering veevoeder uit eigen bedrijf.

112. De berekening van de voorraadverandering van veevoeder uit eigen bedrijf dient te geschieden door op bladzijde 11 van het resultatenboek op de onderste helft de volgende opstelling te maken (verder aangeduid als "Staat M");

BEREKENING VOORRAADVERANDERING VEEVOEDER UIT EIGEN BEDRIJF.

Omschrijving	A Voorraad per 1/5'5.. in kg	B Voorraad per 1/5'5.. in kg	T/A in kg	Prijs per eenheid	Verschil A-B Bedrag Toename	Afname
1. Hooi					f.	f.
2. Kuilgras					"	"
3. Gedroogd gras . . .				1)	"	"
4. Voederbieten . . .					"	"
5.					"	"
6.					"	"
7.					"	"
		8 - - - - - - Totaal			f.	f.
		9 Saldo toename/afname			f.	f.

1) Instructieprijs minus gemiddelde droogkosten

In de kolommen A en B worden de beginvoorraden resp. eindvoorraden van veevoeder uit eigen bedrijf in kilogrammen opgenomen. (Over te nemen van formulier 1.00 W.)
Het saldo toename of afname (T of A) wordt opgenomen in de volgende kolom.
De prijzen per eenheid, welke moeten worden aangehouden, worden aan het einde van het boekjaar door het hoofdkantoor verstrekt.
Het saldo toename cf afname, vermenigvuldigd met de prijs per eenheid, levert in de volgende kolommen het bedrag aan toename resp. afname.
Op regel 8 worden toename en afname getotaliseerd, terwijl op regel 9 het saldo toename resp. afname wordt vermeld, welk bedrag wordt overgenomen op het deelnemersverslag.

113. Op Staat M wordt de prijs, waartegen het voorraadverschil van gedroogd gras wordt gewaardeerd, gesteld op de instructieprijs (bijv. f. 22,-) verminderd met de gemiddelde droogkosten per 100 kg gedroogd gras op het betreffende bedrijf. Bovendien worden de betaalde droogkosten (krachtvoerspecificatie) gecorrigeerd met de droogkosten van het voorraadverschil (voorraadverschil x gemiddelde droogkosten).

Voorbeeld: beginvoorraad gedroogd gras 1000 kg, eindvoorraad 600 kg, voorraadafname dus 400 kg. Gemiddelde droogkosten op dat bedrijf 1952/'53 f. 11,-, 1953/'54 f. 13,-. Het voorraadverschil wordt dan gewaardeerd tegen (f. 22,- - f. 13,-) = f. 9,- (= winningskosten).
Op Staat M wordt dan geboekt: voorraadafname gedroogd gras 400 kg à f. 9,- = f. 36,- (welk bedrag dan wordt opgeteld bij of verrekend met voorraadwijzigingen van andere producten), terwijl op Staat B en in de krachtvoerspecificatie de betaalde droogkosten worden vermeerderd met 400 kg à f. 13,- = f. 52,-. Is er een voorraadtoename van 400 kg gedroogd gras, dan wordt f. 36,- geboekt op de voorraadwijzigingsstaat Staat M en worden de droogkosten verminderd met f. 52,- (Staat B en krachtvoerspecificatie).

§ 28. Het afsluiten van het specificatieregister S. R.

114. Wanneer de betreffende posten van alle kasstaten in het specificatieregister zijn opgenomen, vindt afsluiting van dit register plaats door onder elk der staten de volgende regels in te vullen:

a. voor veevoeder:
1. totaal
2. beginvoorraden
3. schulden einde boekjaar
4. totaal
5. af: eindvoorraden (zie punt 9)
6. ten laste lopende boekjaar.

b. voor meststoffen:
1. totaal
2. veldinventaris + beginvoorraad
3. schulden einde boekjaar
4. totaal
5. af: volgende oogst
6. totaal lopende oogst
7. intern verkeer
8. totaal.

115. Op regel 2: bij meststoffen op te nemen de vóór het begin van het boekjaar betaalde hoeveelheden en bedragen voor meststoffen ten laste van het lopende boekjaar. De gegevens hiertoe worden overgenomen uit de administratie van het vorige boekjaar.

116. Op regel 5: volgende oogst, op te nemen de vóór het einde van het lopende boekjaar betaalde hoeveelheden en bedragen voor meststoffen ten laste van het volgende boekjaar. Deze hoeveelheden en bedragen worden dus voor het volgende boekjaar weer opgenomen onder veldinventaris + beginvoorraad, regel 2.

117. Regel 7: intern verkeer (bij meststoffen) kan worden gebruikt voor boeking van de door varkens geproduceerde mest. (Zie punt 108b.)
Dit bedrag wordt opgenomen in de kolom: totaal bedrag en overige meststoffen (alleen bedrag).

118. Evenals bij het inboeken van de gegevens in het specificatieregister moet bij het afsluiten steeds de overeenstemming tussen specificaties en totaalbedrag worden gecontroleerd en gehandhaafd.

§ 29. H e t i n v u l l e n v a n h e t v e r s l a g v o o r d e d e e l n e m e r

119. Wanneer alle aangegeven werkzaamheden hebben plaats gevonden, wordt overgegaan tot het invullen van het verslag voor de deelnemer. De hierbij te volgen werkwijze is opgenomen in de hierna volgende schema's. De kolommen en regels zijn genummerd om de verwijzingen duidelijk te kunnen aangeven.
In de kolom "vorig jaar" worden de gegevens van het vorig boekjaar ingevuld, deze kolom behoeft dus geen nadere toelichting. In de kolom "dit jaar" komen de gegevens over het juist afgesloten boekjaar. In de opzet van de 3 overige kolommen, die de verdeling van de kosten en opbrengsten over de bedrijfsonderdelen moesten geven, is een wijziging gekomen. In de eerste kolom (d) wordt het "intern verkeer" geboekt, terwijl de volgende kolommen (e en f) dienen voor splitsing naar bedrijfsonderdelen rundveehouderij (e) en varkenshouderij (f). of pluimveehouderij. De geldsbedragen (behalve op regel 83 en 84) worden opgenomen in gehele guldens, afrondingen hebben op de gebruikelijke wijze plaats: f. 0,50 of meer naar boven afronden en minder dan f. 0,50 verwaarlozen.
In de volgende schema's wordt aangegeven, welke gegevens in de verschillende kolommen van het verslag voor de deelnemer worden ingevuld betreffende het juist afgesloten boekjaar.
Bij de verwijzing duiden de hoofdletters aan de staten waarvan de gegevens moeten worden overgenomen.
÷ betekent: tot en met.

120. SCHEMA INVULLING DEELNEMERSVERSLAG

Regel no	Kosten	Gehele bedrijf Dit jaar	Intern verkeer	Bedrijfsonderdelen Rundveehouderij	Bedrijfsonderdelen Varkenshouderij, pluimvee
	a	c	d	e	f
	Arbeidskosten:				
1	Boer en gezinsleden	G 2, regel a	-	kolom e1 + e2-f1	K 3, regel c
2	Vreemd personeel	F, regel n	-		
	Voer rundvee:				
3	Krachtvoer	SR register	-	kolom c	-
4	Droogkosten	"	-	" "	-
5	Ruwvoer en strooisel	"	-	" "	-
6	Ensilagekosten (incl. loon)	"	-	" "	-
7	Voorraadafname eigen voer	H, regel 9, Afn.	-	" "	-
8	Aangekochte melkproducten	SR-register	E, regel VIII melk	kolom c + d	-
9	Weidegeld	"	-	" c	-
10	Voer varkens	"	E, kol.e/h regel VIII	-	kolom c + d
11	Voer pluimvee	"	E, pl.vee regel VIII	-	" "
	Aangekochte meststoffen:				
12	Stikstof	"	-	kolom c	-
13	Fosfor	"	-	" "	-
14	Kali	"	-	" "	-
15	Overige meststoffen	"	K 3, regel d	" c + d	-
16	Pacht	L.Pacht, regel f	-	" c	-
	Overige kosten:				
17	Werktuigkosten	L.werktk.regel 10	-	" "	-
18	Rente levende inventaris	K 2, regel e 7	-	K 2 regel e 4	K 2, regel e 5 (e 6)
19	Onderhoud gebouwen	B, kolom r, code 15	-	kolom c	-
20	Veeartskosten enz.	B, kolom p + kol. v. code 8	-	B, kolom p	B kolom v, code 8
21		}			
22		} B kolom r + v : overige	-	B, kolom r: overige	B kolom v: overige
23		} kosten		kosten	kosten
24	Totaal gehele bedrijf	c 1 ÷ 23	-	-	-
25	Totaal bedrijfsonderdelen	-	d 1 ÷ 23	e1 ÷ 23	f1 ÷ 23

Regel no	Graslandgebruik	Dit jaar
	(Afronden op 0,01 ha)	s / ha
26	Gehooid	1,02 W
27	Gekuild	" "
28	Gedroogd	" "
29	Stalvoeren	" "
30	Totaal	1,02 W

Regel no	Aangekochte meststoffen in kg zuiver per ha c.q.	Dit jaar
	(afronden op 1 kg)	u / kg
31	Stikstof	SR reg. kg N / 60 W
32	Fosfor	SR reg. kg P2O5 / 60 W
33	Kali	SR reg. kg K2O / 60 W

SCHEMA INVULLING DEELNEMERSVERSLAG (VERVOLG)

Regel no	Opbrengsten	Gehele bedrijf: Dit jaar	Intern verkeer	Bedrijfsonderdelen: Rundveehouderij	Bedrijfsonderdelen: Varkenshouderij pluimvee
	g	k	l	m	n
34	Melkopbrengst	D, kol. f, regel 9	E (vervoederde melk)	kolom k + l	-
35	Nabetaling melk	" 15 + 16 f	"	" k	-
36	Omzet en aanwas rundvee	H 3	-	" m	-
37	" " " varkens	K 6	-	-	kolom k
38	Overige opbrengsten varkens	A, kolom u, ov. opbr.	K 3, regel d	-	" k + l
39	Omzet en aanwas paarden	K 4	-	kolom k	-
40	" " " schapen	K 5	-	" "	-
41	Opbrengst wol	A, kolom s	-	" "	-
42	Voorraadtoename eigen voer	M, regel 9, Toename	-	" "	-
43		) Staat A, kolom s	-	Staat A, kolom s	A, kolom u (w)
44		) kolom s+u(w)	-	" "	" "
45		) overige opbrengsten	-	" "	" "
46	Totaal opbrengsten	k 34 ÷ 45	l 34 ÷ 45	m 34 ÷ 43	n 34 ÷ 45
47	Totaal kosten	24 c			
48	Saldo verlies/winst	46 k - 47 k			
49	Gezinsinkomen	48 k + 1 c			
50	Arbeidsinkomen	49 k + 2 c			

Regel no	Verdeling van de cultuurgrond in ha		Dit jaar
			w
			ha
51	Blijvend grasland		1,00 W
52	Meerjarige kunstweide		" "
53			51 w + 52 w
	Voedergewassen:		
54	.....	1,00 W	
55	.....	1,00 W	
56	.....	1,00 W	54 w ÷ 56 W
			53 w + 56 w
	Marktbare gewassen:		
58	.....	1,00 W	
59	.....	1,00 W	58 w + 59 w
60			1,00 W

Regel no	Veestapel per bedrijf (gemiddeld per jaar aanwezig)	Dit jaar
		ij
		st
61	Omgerekende dieren	H 2, 11 d
62	Melkkoeien	H 2, 4 b
63	Pinken	H 2, 2b + 3b
64	Kalveren	H 2, 1b
65	Schapen	H 2, 10 b
66	Mestvarkens	K m/p gem.
67	Fokzeugen	K, r/t gem.
68	Hennen	Eventueel staat K
	Arbeidskrachten per bedrijf	ij
69	Gezinsleden	G, 2 a
70	Vreemd personeel	G, 2 b t/m j
71	Standaarduren p. bedrijf	H 4, h I + II

SCHEMA INVULLING DEELNEMERSVERSLAG (2e VERVOLG)

Regel no		Dit jaar
	o	q
	Veevoeding	
72	Kg krachtvoer per koe	SR-register / versl.deeln. 62 ij
73	Krachtvoer in glds per koe	versl.deeln. 3e / 62 ij
74	Grasdroog- en ensil.k.in glds per koe	versl.deeln. 4c + 6c / 62 ij
75	Ruwvoer en strooisel in glds per koe	versl.deeln. 5c / 62 ij
	Productiegegevens:	
76	Totale melkprod.in kg p.bedrijf	D, 14 a
77	Hiervan in eigen bedrijf verv.	D, 10 b + 11 c
78	Melkproductie in kg per koe	versl. deeln. 76q / 62 ij
79	Gemiddeld vetgehalte	D, 14 d
80	Melkvetproductie in kg per koe	D 14 o / versl.deeln. 62ij
81	Melkproductie in kg per ha	versl.deeln. 76 q / 60 W
82	Wintermelkprod.in kg p. bedrijf	D, 14 c
83	Opbrengstprijs per 100 kg melk (afronden op f. 0,10)	D, 17 g
84	Kostprijs per 100 kg melk (afronden op f. 0,10)	D, 21 e.
	Resultaten:	
85	Opbrengst rundvee per f.100,- kosten	versl. deeln. 46 m / 25 e x f. 100,-
86	Opbrengst varkens per f. 100,- voerkosten	versl. deeln. 46 n / 10 f x f. 100,-
87	Opbrengst pluimvee per f. 100,- voerkosten	versl. deeln. opbr.pl. / 11 f x f. 100,-

§ 30. Het invullen van formulier U.F.W.

121. Aan de hierna volgende berekeningswijze voor de cijfers, ten behoeve van het uitwerkingsformulier weidebedrijven, moet strikt de hand worden gehouden, zodat geen andere (schijnbaar eenvoudiger) wijze van berekenen mag worden gevolgd. Voor verwijzing naar het verslag voor de deelnemer zijn de letters VD gebruikt.
De nabetalingen op de melk zijn bij veel bedrijven op het moment van omrekening nog niet bekend. Om de correctie achteraf te vergemakkelijken, dienen bij het invullen van de kolommen 35, 39, 40, 49 en 59 op het formulier U.F.W. de voorlopige bedragen een regel lager te worden opgenomen dan de definitieve bedragen.

$R\ 1 = \frac{1}{VD\ 60\ w}$ = reciproque cultuurgrond

$R\ 2 = \frac{1}{VD\ 62\ ij}$ = reciproque melkkoe

$R\ 3 = \frac{1}{VD\ 53\ w}$ = reciproque grasland

Kolom	Bron	Berekening
Tabel 1		
1	VD	53w
2	"	56w, 2e kolom
3	"	59w, 2e kolom
4	"	60w
Verplichte contrôle: kolom 4=1 + 2 + 3		
5	VD	R 1 x 61ij) afronden op 2 decimalen
6	"	R 1 x 62ij)
7	"	R 2 x 64 ij x 10)
8	"	R 2 x 63 ij x 10)
9	H2	5 b + 6 b) afronden op
10	VD	65 ij) 1 decimaal
11	H2	9 b)
12	VD	67 ij)
13	"	66 ij)
14	Res. boek	R 1 x K 2, regel 7 e
15	"	R 1 x L 2, regel 4
16	VD	R 3 x 26 s
17	"	R 3 x 27 s
18	"	R 3 x 28 s
19	"	R 3 x 29 s
20	"	R 3 x 30 s
Verplichte contrôle: kolom 20=16 ÷ 19		
Tabel 3		
41	VD	R 2 x 60 w
42	"	73 q
43	"	74 q
44	"	75 q
45	"	R 2 x 8 e
46	"	R 2 x 9 e
47	"	R 2 x (3e+4e+5e+6e+8e+9e)
Verplichte contrôle: kolom 47 = 42 ÷ 46		
48	VD	Afname: R 2 x 7 e Toename: R 2 x 42 m aan te geven met resp. A of T
49	VD	R 2 x (34 m + 35 m)
50	"	R 2 x 36 m

Kolom	Bron	Berekening
Tabel 2		
21	VD	31u
22	"	32u
23	"	33u
24	"	69ij+70ij (afronden op 1 dec.)
25	"	R 1x71ij (" " 5 of 10)
26	"	71ij (afronden op 10) kolom 24
27	"	R 1 x 1 c
28	"	R 1 x 2 c
29	"	R 1 x 3 c ÷ 9 c
30	"	R 1 x 10 c
31	"	R 1 x 12 c ÷ 15 c
32	"	R 1 x 16 c
33	"	R 1 x (11c + 17c ÷ 23c)
34	"	R 1 x 24 c
Verplichte contrôle: kolom 34=27 ÷ 33		
35	VD	R 1 x (34 k + 35 k)
36	"	R 1 x 36 k
37	"	R 1 x (37 k + 38 k)
38	"	R 1 x (39 k ÷ 45 k)
39	"	R 1 x 46 k
Verplichte contrôle: kolom 39 = 35 ÷ 38		
40	VD	R 1 x 48 k
Verplichte contrôle: kolom 40 = 39 - 34		
51	VD	40 m + 41 m / 65 ij
52	"	78 q
53	"	R 2 x 82 q
54	"	79 q
55	"	80 q
56	"	81 q
57	"	R 2 x (1e + 2e)
58	"	84 q
59	"	83 q
60	Niet in te vullen	

§ 31. H e t i n v u l l e n v a n f o r m u l i e r R. V. W.
"Resultaat van de Varkenshouderij op Veidebedrijven".

122. Voor de invulling van het bovengenoemde formulier gelden de volgende richtlijnen:

a. Specificatie van de directe kosten:

Aangekocht voeder:	Resultatenboek blz. 18 en 19.	Specificatieregister
Voeder uit eigen bedrijf:	idem	Staat E, kolom e t/m h.
Veeartskosten en dekgelden:	Kasboek	Staat B, kolom v, code 8
Rente levende inventaris:	Resultatenboek	Staat K2, regel 5 e
Overige kosten:	Kasboek	Staat B, kolom v.

b. Specificatie van de opbrengsten en netto-overschot.

Omzet en aanwas	: Resultatenboek	Staat K 6
Berekende opbrengst varkensmest:	idem	" K 3, regel d.

Eventueel ontvangen dekgelden apart vermelden.
De rest van de berekening spreekt voor zichzelf.

c. Berekening van het saldo omzet en aanwas.

Over te nemen van Staat K 6, Resultatenboek.
Onder "mestvarkens gestorven" opnemen de varkens ouder dan ± 7 weken (dus geen gestorven biggen opnemen).

d. Verbruik van voeder en strooisel.

Krachtvoer
Melkproducten
Ruwvoer
Strooisel
} Aantal kilogrammen en bedragen overnemen van de specificatie (Resultatenboek: Specificatieregister)

123. Voedereenheden.

Onder een "voedereenheid" wordt verstaan de voederwaarde van 1 kg gerst. Wanneer men dus bijv. stelt, dat 100 kg tapiocameel 105 voedereenheden vertegenwoordigt, duidt men hiermede aan, dat 100 kg tapiocameel in voederwaarde overeenkomt met 105 kg gerst. Van de hieronder genoemde voedermiddelen vertegenwoordigen 100 kg product de daarachter vermelde voedereenheden.

Krachtvoer.		Melkproducten.	
Varkensmeel	97	Vollemelk	22
Tarwemeel (oud brood)	100	Wei uit eigen bedrijf	8
Gerstemeel	100	Aangekochte wei	7
Roggemeel	100	Ondermelk	12
Havermeel	85	Karnemelk	13
Erwtenmeel	103		
Johannesbrood	89	Ruwvoer.	
Tapiocameel	105	Gestoomde aardappelen	25
Grasmeel	74	Natte bostel	22
Maïs	112	Natte spoeling	6
Paardebonen	100	Kuilspoeling	22
Erwten	103	Aardappelschillen	20
Tarwegrint	67		
Tarwegries	87		
Roggegries	89		
Havermout	101		
Bloedmeel	152		
Diermeel	120		

Deze tabel bevat de meest voorkomende voedermiddelen voor varkens. Voor niet genoemde voedersoorten wordt verwezen naar de tabellen in het boekje "Veevoeding" van Ir H.G.A. Leignes Bakhoven.

124. Overige gegevens.

Omzet en aanwas per voedereenheid en voederkosten per voedereenheid worden berekend exclusief strooisel.
Gemiddelde bezetting over te nemen van de inventarisaties, Staat K 1.
Gemiddelde aankoop- en opbrengstprijzen te berekenen uit de omzet- en aanwasberekening.

§ 32. Het inzenden van de gegevens

125. Na het uitwerken van de boekhouding worden de registers en formulieren, na intensieve contrôle door de districtschefs, aan het hoofdkantoor opgezonden.
Zie voor contrôlepunten bijlage VI.
De in te zenden formulieren en registers zijn:

a. Kasboek.
b. Resultatenboek.
c. Staten 1.00 W, 1.01 W en 1.02 W.
d. Werktuigenregister met trekkerstaat.
e. Verslag voor de deelnemer.
f. Formulier U.F.W. (Uitwerkings Formulier Weidebedrijven.)
g. Eventueel formulier R.V.W. (Resultaten Varkenshouderij op Weidebedrijven.)

Het verslag voor de deelnemer en de 1.00 W-staten moeten achter in het Resultatenboek tegen de omslag worden bevestigd in de volgorde: verslag deelnemer (uitklapbaar), formulier 1.00 W; formulier 1.01 W en formulier 1.02 W.
Het formulier U.F.W. en eventueel het formulier R.V.W. worden los daarbij ingesloten.
Het werktuigenregister wordt los bij de boekhouding ingesloten.

's Gravenhage, September 1953

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
Boekhouding Landbouwbedrijven

(J.A. Kuperus)

Bijlage I

CODERING KASSTATEN WEIDEBEDRIJVEN

Kostenrekeningen

1. Kosten van de grond

   11. Pacht
   12. Drainagemateriaal
   15. Onderhoud gebouwen voor rekening pachter

2. Zaaizaad en pootgoed

3. Onderhoud werktuigen

   30. Onderhoud werktuigen en aanschaffing klein gereedschap (excl. paardetuigen)
   31. Trekkerbenzine
   32. " petroleum
   33. " smeerolie
   34. " spuitvet
   35. Reparatie trekker door derden
   36. Dieselolie voor trekker
   39. Overige trekkerkosten

4. Paardekosten

   42. Hoefbeslag; 43 Onderhoud en aanschaffing paardetuigen

5. Werk door derden

   52 Loondorser; 53 Loonmaaier;
   54 Loonploeger

7. Kosten kaasbereiding

8. Ziektebestrijding vee en dekgelden

   81 Veeartskosten; 82 Fokvereniging;
   83 Dekgelden

9. Overige kosten

   91. Emballage;
   92. Kosten marktbezoek;
   93. Boekhouding;
   95. Onkruidbestrijdingsmiddelen grasland;
   97. Afleveringskosten;
   99. Verzekeringen;
   999. Algemene kosten .

Opbrengstenrekeningen

110. Wintertarwe
120. Zomertarwe
130. Wintergerst
140. Zomergerst
150. Rogge
160. Haver
170. Maïs
210. Groene erwten
211. Schokkers
230. Bruine bonen
310. Koolzaad
312. Blauwmaanzaad
313. Karwijzaad
410. Vlas
510. Suikerbieten
520. Voederbieten
540. Voederwortelen
550. Stoppelknollen
700. Consumptie-aardappelen
740. Pootaardappelen
750. Fabrieksaardappelen
760. Voederaardappelen en Kriel

Bijlage II

INDELING MESTSTOFFEN

Stikstofmeststoffen		N
Ammonsalpeter	(as)	33%
Ammonsulfaatsalpeter	(asfs)	26%
Bloedmeel	(blm)	12½%
Chilisalpeter	(chs)	15½%
Kalisalpeter	(kalis)	12½%
Kalkammonsalpeter	(kas)	20½%
Kalksalpeter	(ks)	15½%
Kalkstikstof	(kst)	20%
Natronsalpeter	(nas)	16%
Ureum	(ur)	46%
Zwavelzure ammoniak	(za)	20½%
Salmiak	(salm)	25%

Fosformeststoffen		P_2O_5
Normaal beendermeel	(norm.bm)	20%
Ontlijmd beendermeel	(ontl.bm)	30%
Dubbelkalkfosfaat	(dkf)	38-42%
Dubbelsuperfosfaat	(dsup)	40-45%
Gloeifosfaat	(glf)	15%
Natuurlijk fosfaat	(natf)	20%
Superfosfaat (korrel/parel)	(sup)	17, 18, 20%
Thomasslakkenmeel	(sl)	12-20%

Kalimeststoffen		K_2O
Kainiet	(kn)	14 en 17%
Kalisalpeter		45%
Kalizout 20		20%
" 40		40%
" 50		50%
" 60		60%
Patentkali	(pk)	26%
Zwavelzure kali	(zk)	48%

Kalkmeststoffen
Landbouwpoederkalk
Hydraatkrijt
Koolzure landbouwkalk (Emkal)
Kalkmergel
Kalikiezelkalk (Kensica)
Magnesiapoederkalk
Magnesiahydraatkrijt
Koolzure magnesiakalk (Dolokal)
Magnesiakalkmergel (Dolomiet)
Magnesiakiezelkalk (silica)
Schuimaarde
Gedr. schuimaarde

Mengmeststoffen [1]
Fosfaatammonsalpeter 20 + 20
N.P.K. meststoffen van de staatsmijnen
A.S.F.
Granumix
Vulcaan
Ammoniak superfosfaat 7 + 9
Kalihoudend slakkenmeel "saralsa"
Monoammonfosfaat 10 + 50
Diammonfosfaat 20 + 50

Diversen
Magnesiumsulfaat
Mangaansulfaat
Kopersulfaat
Koperslakkenbloem
Borax

1) Van de meeste mengmeststoffen is de samenstelling niet aan te geven. Granumix is bijv. verkrijgbaar in ± 10 verschillende samenstellingen. De gehalten moeten door de deelnemer worden opgegeven. De gehalten worden aangegeven met 2 of 3 cijfers, bijv. A.S.F.-korrels 9 + 10 + 23 betekent 9% stikstof, 10% fosforzuur en 23% kali. Steeds heeft het eerste cijfer betrekking op stikstof, het tweede op fosforzuur en het derde op kali.

Bijlage III

VERDELING GEMENGDE MESTSTOFFEN

1. Aan de hand van de percentages wordt van elke aangekochte hoeveelheid gemengde meststof de hoeveelheid zuivere stikstof, fosforzuur en kali berekend.
   De gehalten van de gemengde meststoffen worden aangegeven door 2 of 3 cijfers. Bijv. A.S.F.-korrels 9 x 10 x 23 betekent 9% stikstof, 10% fosforzuur en 23% kali. Steeds heeft het eerste cijfer betrekking op stikstof, het tweede op fosforzuur en het derde op kali.

2. Bij de verdeling van het betaalde bedrag over de hoeveelheden zuivere N, P_2O_5 en K_2O moet rekening worden gehouden met de prijsverhoudingen van de verschillende bemestingsbestanddelen. Teneinde de berekening eenvoudig te houden, kan de prijsverhouding van de kg zuivere meststof als volgt worden genomen:

   1 kg N : 1 kg P_2O_5 : 1 kg K_2O = 3 : 2 : 1

   Voorbeeld

   Gekocht 100 kg A.S.F. (12 + 10 + 18) à f. 31,-.

   De hoeveelheden zuivere meststof zijn: 12 kg N, 10 kg P_2O_5 en 18 kg K_2O.

Verdeling van het betaalde bedrag

Soort	kg	x	Prijs-norm	=	Totaal	Bedrag
N	12		3		36	15,08
P_2O_5	10		2		20	8,38
K_2O	18		1		18	7,54
					74	31,-

Bijlage IV

INDELING VOEDERSOORTEN

Het veevoeder (gekocht en uit eigen bedrijf) moet bij de weidebedrijven worden ingedeeld in:

krachtvoer
ruwvoer
melkproducten.

Hieronder volgt een indeling van het veevoer in deze groepen:

1. Krachtvoer

Zaden van granen en peulvruchten.
Gedroogd gras en grasmeel.
Lucernemeel.
Minerale koek.
Grint en zemelen.
Moutkiemen.
Vismeel.
Kernvoeder.
Bijproducten van de oliebereiding.
Betaalde droogkosten en betaald maalloon worden onder krachtvoer opgenomen.

2. Melkproducten

Volle melk.
Ondermelk.
Karnemelk.
Wei.
Weipoeder.
Ondermelkpoeder.

3. Ruwvoer

a. Groenvoeders, zoals gras, klaver, spurrie, groene maïs, snijrogge, snijhaver, bietenkoppen en -blad, mergkool;
b. Hooi, stro en kaf;
c. Bijproducten van de suikerbereiding: natte en droge pulp, melasse, melassepulp, suikerpulp;
d. Ingekuilde voedermiddelen: ingekuilde rauwe en gestoomde aardappelen, ingekuilde maïs, kuilgras enz.;
e. Wortelen en knollen, zoals aardappelen, wortelen, voederbieten, suikerbieten, stoppelknollen;
f. Bijproducten van de alcohol- en bierbereiding: natte bostel, gedroogde bostel, (natte, dikke, gedroogde) spoeling, gedroogde gist;
g. Diversen, zoals aardappelvlokken, aardappelvezels, afwijkend veevoer, mineralen.

De kosten van aardappelstomen worden onder ruwvoer geboekt. Ook de kosten voor het inkuilen, zoals A.I.V.-zuur, "Hardeland" kosten, inkuilingsmelasse, zand o.d. voor inkuilen worden (apart) onder ruwvoer opgenomen.

Bijlage V

STANDAARDUREN VOOR WEIDEBEDRIJVEN

Omschrijving	Fries-land	West over-ijsel	Utrecht	Zuid-hol-land	Noord-hol-land
Bemesten en verplegen per ha	80	80	110	110	95
Hooien per keer per ha	60	60	85	85	65
Inkuilen per keer per ha	60	60	75	75	65
Grasdrogen per keer per ha	25	25	40	40	40
Vers vervoederen per ha	100	100	100	100	100
Melkkoe (mach. melken)	160	160	150	150	160
Melkkoe	225	225	200	200	225
Werkpaard	175	175	175	175	175
Schaap	3	3	3	3	10
100 kippen	400	400	400	400	400
Fokzeug	100	100	100	100	100
Mestvarkens	40	40	25	25	40
1000 liter verkaasde melk	-	-	23	23	23

Bouwland (alle provincies)

A. Granen.	
Diverse graangewassen	225
Maïs	600
B. Peulvruchten.	
Erwten	500
C. Knol-, wortel- en bolgewassen.	
Aardappelen	700
Bieten	700
Uien	1600
Landbouwwortelen	900
D. Groenvoedergewassen als hoofdgewas.	
Kunstweide	65
Diverse groenvoeders	180
Lucerne	190
E. Boomgaard.	
Jonge boomgaard	500
Volgroeide boomgaard	1000

Bijlage VI

CONTRÔLEPUNTEN WEIDEBEDRIJVEN

1. Contrôle op de aansluiting met vorig boekjaar.

   a. Bedrijfsvorderingen en -schulden vergelijken met idem ultimo vorig boekjaar.

   b. Juiste splitsing tussen schulden vorig boekjaar en afleveringen na 1 Mei nagaan.

   c. Overboeking veevoervoorraden ultimo vorig boekjaar naar begin lopend boekjaar controleren.

   d. Overboeking beginvoorraden en veldinventaris controleren met "volgende oogst" van vorig boekjaar.

   e. Overname bedrijfsindeling controleren.
   Pachtgegevens en huurwaarde woning (1.00 W) vergelijken met vorig boekjaar.

   f. Aansluiting veeinventarisatie begin dit boekjaar met einde vorig boekjaar controleren. (Tevens beginbalans Staten H en K.)

   g. Overname formulier 1.01 W op Staten F en G controleren; tevens vergelijken met gegevens vorig boekjaar.

Contrôle gedurende het boekjaar, met definitieve afwerking.

2. Afsluiting zomerperiode melkproductie (Kasboek Staat A, Resultatenboek Staten D en E) controleren op:
   volledigheid, totaal aantal kilogrammen melk, bedragen, gemiddeld vetgehalte, gemiddelde prijs, verbruik in de huishouding, verkoop aan particulieren, verbruik veevoer en emolumenten.

3. Meststoffen lopend boekjaar controleren.
   Contrôle op berekening van "aantal kg zuiver" en prijs per kilogram zuivere meststof.

4. Wanneer akkerbouw: opbrengsten van gewassen en bestemming nagaan.
   Opbrengsten toetsen aan normen.

5. Oppervlakte gemaaid (form. 1.02 W) nagaan.
   Beoordelen in verhouding tot totale oppervlakte. Datum in en uit de weide nagaan op waarschijnlijkheid. Berekening standaarduren grondgebruik controleren.

6. Contrôle pachtberekening (form. 1.02 W - Staat L).
   Aanwezigheid gierkelder, mestplaat, silo's, drinkbakjes, bemalingsinstallatie verifiëren.

7. Berekening afschrijving en rente werktuigen controleren (Staat L).
   Opgegeven werktuigen critisch bezien naar soort en volledigheid.

8. Contrôle veeinventarisatiestaten H en K t/m subtotaal.
   Aan- en verkopen geboorten en sterfte controleren met mutatiestaten. Overgang van dieren naar "oudere rubriek" controleren op juistheid en volledigheid.

Einde boekjaar.

9. Betaalde pacht volgens kasboek vergelijken met eerder opgegeven bedragen en eventuele verschillen nader onderzoeken.

10. Algemene gegevens (overige kosten).
    Stier aanwezig - geen dekgeld betaald; geen stier aanwezig - dekgeld of K.I.-kosten betaald; in- en uitscharing - weidegeld; schapen - wolverkoop; wanneer gemaaid voor grasdrogen - grasdroogkosten; zeug aanwezig - dekgeld betaald.

11. Overboekingen controleren op kasstaat en S.R.-register.

12. Veevoercontrôle.
    a. juistheid van boeking op kracht- resp. ruwvoer nagaan;
    b. prijzen- en hoeveelheidscontrôle (prijzen en hoeveelheden vergelijken);
    c. volledigheid (maandrekeningen).

13. Aan kalveren vervoederde melk beoordelen naar aantal in opfok zijnde kalveren (letten op eventuele aangekochte producten).

14. Melkverbruik huishouding beoordelen.

15. Onbetaalde uren beoordelen.
    Rekening houden met bekende gegevens omtrent omstandigheden op het bedrijf. Een en ander i.v.m. vaststelling van "beschikbaarheidsgetal".

16. Contrôle wintermelkproductie (zie punt 2).

17. Contrôle tweede gedeelte (tevens afsluiting) van de inventarisatiestaten H en K (zie punt 8).

18. Contrôle omzet- en aanwas berekeningen (Staten H en K).
    Aandacht schenken aan buitensporig hoge waarderingen en prijzen bij aan- en verkoop van fokvee.

19. Contrôle op het gebruik van de juiste normen, prijzen e.d. bij het afsluiten van het resultatenboek.

20. Contrôle deelnemersverslag.
    Overname van cijfers van diverse staten en berekening van kengetallen controleren.

21. Resultaten vergelijken met vorig boekjaar en grote verschillen, indien mogelijk, verklaren. (Staat C, punt E.)

22. Nagaan of inderdaad alle aan het hoofdkantoor in te zenden formulieren en registers bij de boekhouding zijn bijgesloten.